

Glasnici MIRA

Godište II. o Broj 7 o Međugorje • Srpanj 2007 o Cijena 2,5 KM / 10 kn

S MARIJOM U IŠČEKIVANJU
DUHA ŠVETOГA

Draga djeco!

I danas vas s velikom radošću u svom srcu pozivam na obraćenje. Dječice, ne zaboravite da ste svi važni u ovom velikom planu koji Bog vodi kroz Međugorje. Bog želi obratiti čitav svijet i pozvati ga na spasenje i put prema Njemu koji je početak i konac svakog bića. Na poseban način, dječice, sve vas pozivam iz dubine svog srca: otvorite se ovoj velikoj milosti koju vam Bog daje preko moje prisutnosti ovdje. Želim svakom od vas zahvaliti na žrtvama i molitvama. S vama sam i sve vas blagoslovjam.

Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!

(25. lipnja 2007.)

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik:
 Informativni centar "Mir" Međugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
 88266 Međugorje, BiH
 Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
 Faks: 00 387 36 651 300
 Služba pretplate: 00 387 36 653 342
 E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
 Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // SHIFT KREATIVNA AGENCIJA

Tisk: Fram-Ziral, Mostar

Uplate iz Bosne i Hercegovine u KM:
 Poštanskom uplatnicom ili na žiro-račun:
 3381202201145352
 UniCredit Zagrebačka banka BH

**Uplate iz svih stranih zemalja
 (u svim valutama osim HRK):**
 Unicredit Zagrebačka banka BH
 S.W.I.F.T. ZABA BA 22
 Konto: 48-06-02810-2

Uplate iz Republike Hrvatske (kune i euri):
 HVB Splitska banka d.d.
 Br. računa: 30000519000
 S.W.I.F.T: BACXHR22
 IBAN: HR17 2330 0035 1002 0168 2
 Prilikom uplate popuniti **Nalog 14**
 Ili poštanskom uplatnicom

Cijena pojedinog primjeraka:

2,5 KM/10KN
 Godišnja pretplata (12 brojeva)
 BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 KN;
 Zemlje EU: 30 Euro; Švicarska: 50 sfr; SAD: 40 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjetе,
 znanosti, kulture i športa Hercegovačko-
 neretvanske županije pod brojem
 R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret Pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesna, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

MEĐUGORJE, JEDNO I JEDINSTVENO

Iza nas je još jedan važni nadnevak, 26. obljetnica od trenutka kad je župa Međugorje bačena u žarište duhovnoga gibanja i događanja u Katoličkoj Crkvi i svijetu. Kad čovjek promatra i promišlja izbliza od samih početaka sve ono što se odvijalo i još uvijek odvija u Međugorju i oko Međugorja koje je odavna preraslo svoj zemljopisni pojam te postalo nešto kao znamen globalnoga kretanja, planetarne obnove svijeta i čovjeka u Kristovu Duhu, obnove započete, praćene i potpomagane Djenicom, Majkom i Zaručnicom Duha - Bogorodicom Marijom, ne može se oteti dojmu kako sve ovo izdaleka nadrasta sve što je bilo tko od nas mogao u samim početcima i zamisliti, a nekmoli dovidjeti.

fra Tomislav Pervan

Naklik smo apostolima i Mariji nakon Duhova koji su trebali samo slijediti glas i vodstvo Duha Svetoga koji je bio začetnik, voditelj i dovršitelj Kristova djela, koji je postupno uvodio u puninu istine o Isusovu poslanju u svijetu, koji je postupno stvarao zajednicu svetih. Trebalо je samo živjeti otvorenih očiju i srca, osluškivati poticaje Duha i Marije.

Marija je prava slika, odsjaj misterija Presvetoga Trojstva

Crkva je prema predanu nauku zajedništvo svetih. U izvorniku taj izričaj smjera prema trostrukoj zbiljnosti. Ponajprije to smjera na zajedništvo svih u Duhu Posvećitelju, potom se to zajedništvo ozbiljuje u slušanju Božje riječi i primanju sakramenta, zajedničkim udjelom u svetim zbilj- ➤

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

**OTVORITE SE
 OVOJ VELIKOJ
 MILOSTI**
 fra Ljubo Kurtović

**NA PUTU
 TRAŽENJA**
 s. Lidija Glavaš

**DOŠLI SMO TI,
 MAJKO DRAGA**
 Uz 26. obljetnicu
 Gospinih ukazanja

**KARDINAL
 BERTONE O
 MEĐUGORJU**

**VRATIMO
 SE KRIŽU**
 fra Zoran Senjak

**CRKVU SAM
 NAŠAO U
 MEĐUGORJU**
 Rainer Herteis

>> nostima, i na trećem mjestu, svi krštenici tvore u različitosti darova Duha zajedništvo svetih, Božju obitelj, sveti putujući, hodočasnički Božji narod, narod na putu bez povratka, u stalmom izlasku – egzodus prema Obećanoj zemlji.

U svojoj osobi Marija je *vera ikona* - prava slika, odsjaj misterija Presvetoga Trojstva. Već za navještaja Gabrijelova imamo naznaku trojstvenoga Boga i Marija je cijelim svojim bićem upućena na tu Tajnu. Pizor andeoskoga navještaja već je zgusnuto predkazivanje uskrsnih događanja; Marija je sva uronjena u Tajnu po Duhu koga u sebe prima i Sinu Božjem koga začinje, nosi i rađa iz svoga krila. A kako se zajedništvo trojstvenoga Boga zrcali i u tajni Crkve koja je i sama *ikona* Trojstva, promatra Crkvu u konkretnom liku Gospodinove Majke, brawištu Duha Svetoga, Zavjetnom kovčegu, svoju tajnu, prepoznavajući u njoj svoj izvorni *arhetip*, idealnu sliku onoga što bi i sama morala biti, Hram Duha, Majku djece rođene u Duhu, njegovo Tijelo, Božji puk, hodočasnike u vjeri na stazama posluha i vjernosti Ocu.

Međugorje - poziv na zapućivanje u Marijinu školu

Međugorje je od samih početaka poziv na zapućivanje u Marijinu školu. U toj školi, *ikoni* Trojstva, možemo naučiti iskustvo Boga koji je ljubav. Kod nje konkretno iskustvo prethodi gledanju i riječima. Ona nas poziva živjeti iskustvo Boga u dubini svoga srca, na izvorima života, u prostorima šutnje i iščekivanju Božje prisutnosti. Od nje možemo naučiti kako Bog djeluje, a čovjek u sebe upija to djelovanje. U Marijinu pristanku odzvanja veliko da Bogu, ali i silno Božje ne svim babilonskim kulama ovoga svijeta, Božji plan s onima koji gladuju i žedaju pravde i Boga.

Njezina su ukazanja gramatika, slovnica Božje sućuti, smilovanja i milosrđa nad čovjekom, ona su izričaj njegove ljubavi koja žaluje zbog grijeha svijeta. U Mariji se na ljubav odgovara ljubavlju i po tome nam je veliki uzor. Ona začinje u vjeri i ljubavi. Božju bol zbog svijeta čini svojom boli i do kraja se izručuje kao sredstvo za spas i otkop svijeta. Ona nas uči prihvatići ljubav kako bismo rodili svijetu Riječ ljubavi, Riječ koja je radi nas ljudi i našega spasenja postala Čovjekom. Davno je rekao veliki Irenej kako je 'živi čovjek proslava samoga Boga'. U čovjeku se Bog proslavljuje, najprije u Mariji na neponovljiv način, potom u sve-

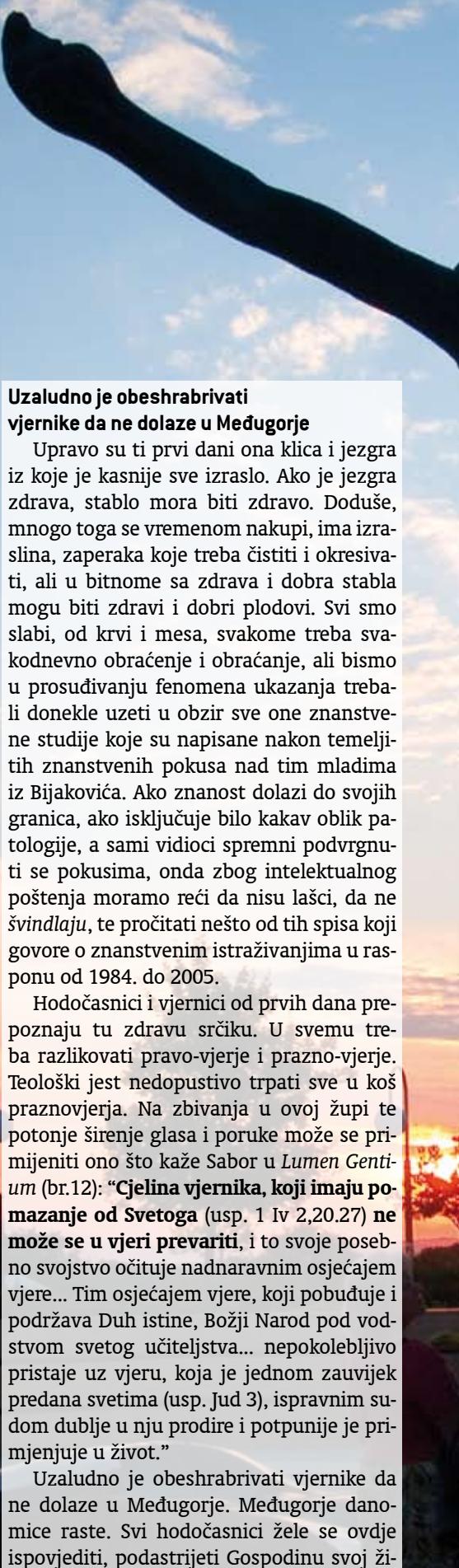
cima cijele potonje povijesti, a danas to želi učiniti preko nas. Isti je svetac-mučenik rekao kako je smisao čovjekova života gledanje Boga, kako život s Bogom i u Duhu otvara svakome neslućene zrenike i obzore.

Prepoznatljivo mjesto susreta Boga i čovjeka

Uprravo zbog te milosrdne ljubavi koja se očituje ovdje te koju je vjernički svijet prepoznao, Međugorje je postalo prepoznatljivim mjestom susreta Boga i čovjeka, Neba i Zemlje, sućutne ljubavi i raskajana srca. Daleko bi nas odvelo kad bismo nabraljali sve narode i jezike, svećenike i duhovne osobe koje su prošle Međugorjem, ili pak sve one molitvene zajednice po cijelom svijetu koje su iznikele kao plod Međugorja, tiskanice, knjige, časopise, potom zvučne i videozapise. To što je Međugorje postiglo kroz svojih 26 godina nije ni izdaleka postigla jedna Fatima a ni Lourdes. Nije to plod međugorske promidžbe, nego vjerničke, mahom laičke, odanosti, zauzetosti, zanosa srca, koje je prepoznao djelovanje Duha u našem vremenu preko Marije, vjerne učenice, sljedbenice, zaručnice i proročice.

Ovdje se svakodnevno događa i ozbiljuje u pravom smislu rječi Katolička Crkva, Ecclesia Catholica, tj. sve-obuhvatna, od dalekih tihooceanskih Tahita, svakodnevnih - kroz cijelu godinu - skupina Korejaca, pa do onih s juga Amerike, Havaja i Aljaske, Libanona i Latvije, Rusije i Južne Afrike, svih boja, jezika i naroda. Milijuni su prošli ovim mjestom, desetci tisuća svećenika također, isto tako i iz više hijerarhije, a mnogi posve *incognito*.

Promatrajući sve ovo osobno, čovjek se ne može oteti dojmu, svim dvojbama unatoč, kako je ovdje posrijedi nešto nadnaravno i nadljudsko. Uvijek se nameće upitnik koji se može postaviti svim dvojiteljima i onima koje zaokupljaju sumnje: Što se dogodilo onim mladima i jednome desetogodišnjaku one srijede, davnoga 24. lipnja 1981. te potonjih dana, kad nitko od svećenika nije bio s njima? Fra Jozo, župnik, izbivao iz župe do subote popodne, nitko od potonjih tzv. protagonisti nije bio ni u blizini. Tko je katapultirao te tinejdžere, tko ih je izbacio u orbitu, u žarište svega zbivanja, koja sila? Župnik ih uopće nije poznavao (došao je u župu u studenom 1980.), ti mlađi ni po čemu poznavati, neupadni, osim što su bili iz Podbrda koje je slovilo onodobno u župi kao slijepo crijevo.

Uzaludno je obeshrabrvati vjernike da ne dolaze u Međugorje

Uprravo su ti prvi dani ona klica i jezgra iz koje je kasnije sve izraslo. Ako je jezgra zdrava, stablo mora biti zdravo. Doduše, mnogo toga se vremenom nakupi, ima izraslinu, zaperaka koje treba čistiti i okresivati, ali u bitnome sa zdrava i dobra stabla mogu biti zdravi i dobri plodovi. Svi smo slabi, od krvi i mesa, svakome treba svakodnevno obraćenje i obraćanje, ali bismo u prosuđivanju fenomena ukazanja trebali donekle uzeti u obzir sve one znanstvene studije koje su napisane nakon temeljitih znanstvenih pokusa nad tim mladima iz Bijakovića. Ako znanost dolazi do svojih granica, ako isključuje bilo kakav oblik patologije, a sami vidioci spremni podvrgnuti se pokusima, onda zbog intelektualnog poštenja moramo reći da nisu lašci, da ne šwindaju, te pročitati nešto od tih spisa koji govore o znanstvenim istraživanjima u rasponu od 1984. do 2005.

Hodočasnici i vjernici od prvih dana prepoznaju tu zdravu srčiku. U svemu treba razlikovati pravo-vjerje i prazno-vjerje. Teološki jest nedopustivo trpati sve u koš praznovjerja. Na zbivanja u ovoj župi te potonje širenje glasa i poruke može se primjeniti ono što kaže Sabor u *Lumen Gentium* (br.12): "Cjelina vjernika, koji imaju pomazanje od Svetoga (usp. 1 Iv 2,20.27) ne može se u vjeri prevariti, i to svoje posebno svojstvo očituje nadnaravnim osjećajem vjere... Tim osjećajem vjere, koji pobuđuje i podržava Duh istine, Božji Narod pod vodstvom svetog učiteljstva... nepokolebljivo pristaje uz vjeru, koja je jednom zauvijek predana svetima (usp. Jud 3), ispravnim sudom dublje u nju prodire i potpunije je primjenjuje u život."

Uzaludno je obeshrabrvati vjernike da ne dolaze u Međugorje. Međugorje dano mlice raste. Svi hodočasnici žele se ovdje isповjediti, podastrijeti Gospodinu svoj ži-

Uzaludno je obeshrabrivati vjernike da ne dolaze u Međugorje. Međugorje danomice raste. Svi hodočasnici žele se ovdje isповјediti, podastrijeti Gospodinu svoj život, svoju biografiju.

vot, svoju biografiju. Tu treba istaknuti ulogu organizatora hodočašćenja u Međugorje koji neumorno potiču vjernike jer su sami doživjeli milost obraćenja te to žele podijeliti s drugima. Nije to ugodan posao, preuzeti odgovornost za hodočasnike, ali su ti vodići nesebični, neumorni, nije im stalo do materijalne dobiti. Za vrijeme vožnje do Međugorja oni su redovito i istinski evangelizatori. Treba samo biti ovdje i sjediti satima u isповjedaonici pa da čovjek doživi i sagleda, primjerice, svu duhovnu pustoš naše hrvatske Like, Istre, Slavonije, svu nevolju bogohule, alkohola, bluda, preljuba, pobačaja.

Kupka za dušu i srce

Upravo se tu, u međugorskim isповjeđaonicama, obistinjuje ono što je rekao današnji Papa prije ulaska u konklave, kako ostaje ne ono što je čovjek napisao, sagradio, nego trajno ostaje samo ono što se urezalo u čovjekovu dušu i srce. Ispovjedaonica je ono mjesto gdje čovjek doživi da osobe nakon dugih godina priznaju kako su upravo tu, u Međugorju, preokrenule svoj život, kako ih je tu milost dirnula. Tu se utiskuje Duh u srce, kako i veli Pavao u 2 Kor 3,3. Milost i Duh doslovce probadaju srca, kao ono Petrove slušatelje (usp. Dj 2,37) na same Duhove!

Govore ti vodići, redovito laici, ponekad i svećenici, usput, ali i za penjanja na Križevac, o grijehu, obraćenju, isповijedi, temeljito produ i spis savjesti, uzdrmaju duše i srca; oni tako reći skuhaju, protresu i uznenimire savjesti - dok milost Duha Svetoga prethodi i prati svekoliko nutarnje događanje - a potom uslijedi temeljita isповijed kad se isповjede grijesi zatajivani desetljećima, nošeni u duši poput olova koje vuče sve dublje u morske ponore. Iskustvo nam govori da toliko naših hrvatskih žena dolazi ovamo s problemom pobačaja. Treba liječiti rane koje još otvoreno krvare u biću hrvatskog naroda. Treba doživjeti kako se hodočasnici (teški bolesnici, astmatičari, srčani bolesnici, pa i pojedinci s protezama) uspinju na Križevac, penju se zadnjim atmom snage, žele donijeti pod Gospodinov

križ svoje križeve. Krvava je to zbiljnost našega naroda i po tome doživljavam Međugorje kao najbolje toplice i kupke za dušu i srce našega hrvatskog bića, ali i hodočasnika iz cijelog svijeta.

Njima je suvišan govor ili dokazivanje glede istinitosti ili neistinitosti ukazanja. Oni imaju svoje osobno iskustvo, imaju svoje srce koje ih neprevarljivo - upravo kao pticu selicu - vuče onamo gdje će ga milost ugrijati oko srca. Nije to znanje glave, nego je to slutnja srca koje traži toplinu, udomljenje, nutarnji mir. Pa i komunisti su za četiri desetljeća svoje strahovlade uporno nijekali Boga. Nestali su, otišli na povijesni otpad, dok Bog i dalje živi u srcima i bicima. Nikakva propaganda ni prijetnja ne može ubiti misao i vjeru u Boga. Čini mi se da je tako i s Međugorjem. Izlišno je obeshrabrivati hodočasnike, treba ih dočekivati i primati kao osobe koje traže mir duše i srca, a nerijetko i kao andele Božje (usp. Heb 13,1), koji svećenike u isповjedaonicama odgajaju i učvršćuju u zvanju, jer svakomu postaje jasno da se grijeh ne isplati i ne donosi sreću nikomu.

Mjesto obraćenja

Treba samo, primjerice, pogledati film američkog svećenika Fr. Donald Callowaya, *Incredible Testimony - Nevjerojatno svjedočanstvo*. Sin američkog časnika koji je s ocem, američkim marincem, promijenio mnoga mjesta. Nije mu ništa nedostajalo, od svoje dvanaeste godine bijaše odan svakom poruku i grijehu. Obratio se i postao svećenik zahvaleći jednoj knjizi o Međugorju. Međugorje je bitno zahvatilo u tolike živote, toliko je duhovnih zvanja niknulo upravo ovdje. Hodočasnici će otići jednom u Fatimu, Lourdes, Padru Piju, Rim ili Svetu Zemlju, dok će mnogi reći kako ne mogu bez Međugorja pa se vraćaju ovamo desetke puta. Neki godina štede novac kako bi mogli hodočastići u Međugorje, a poznajem osobe koje su vodile hodočasnike preko Atlantika više od stotinu trideset puta - bez ikakve osobne dobiti - jer uvijek iznova dožive kod vjernika milost obraćenja. I to ih samo više potiče preuzimati na sebe opasnosti i neizvjesnosti putovanja i opetovano dolaziti u Međugorje. I predano služiti Gospodinu i Gospu. I zar može biti veće sreće od služenja Gospodinu, od trajnoga učenja u Marijinoj školi? Danomice postajati Ljubljeni učenik koji Mariju prihvata u svoje srce, koga Marija prihvata kao svoje dijete.

OTVORITE SE OVOJ VELIKOJ MILOSTI

fra Ljubo Kurtović

Punih dvadeset šest godina Gospa je s nama. Neumorno nas poučava i poziva na obraćenje. I u ovoj, na obljetnicu ukazanja upućenoj poruci poziva nas da se otvorimo toj velikoj milosti koju nam Bog daje. Otvorimo se, podimo putem kojim nas želi voditi.

Naš nas Otac nebeski ni danas ne prestaje tražiti. Traži nas po Majci svoga Sina Isusa Krista koja nam dolazi i govori danas, u ovo naše vrijeme. I u Gospinim ukazanjima vidimo veliko Očevo milosrđe. To milosrđe predstavlja i nježnost i vjernost prema onima koje je On stvorio da bi se sjedinili s Njim. „Uistinu, Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jednorodičenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni“ (Iv 3, 16). Jer nas je tako ljubio, On nam je poslao svoga Sina Isusa Krista koji je nama u svemu jednak osim u grijehu. Zato jer nas ljubi, u ovo naše vrijeme nam šalje Djesticu Mariju, Isusovu i našu Majku.

Božja ljubav nikoga ne isključuje

Djevica nas Marija s velikom radošću u svom srcu i danas poziva na obraćenje. Ni danas ne odustaje od nas - pa ni onda kada mi odustanemo od sebe i od nje. Stalno se čuju majčinske riječi i poziv na obraćenje. Gospa zna da je obraćenje proces i put, hod prema obećanoj zemlji u kojoj su mir, sloboda i radost koje jedino Bog daruje. Potrebno je da kao Izraelci izidemo iz ropstva, kako bismo preko pustinje došli do slobode obećane zemlje u koju nas Bog preko Marije, Majke svoga Sina, želi uvesti. Marija je prošla kroz pustinju ovozemaljskog života. S njom smo sigurni da ćemo doći k Bogu.

Kraljica Mira nam govori: „Ne zaboravite da ste svi važni u ovom velikom planu koji Bog vodi kroz Međugorje.“ Bogu nitko nije nevažan. Božja ljubav ne isključuje nikoga. Bog je stvorio čovjeka na svoju sliku i zato ne može odustati od čovjeka. „Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sli-

ku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih“ (Post 1, 27). Nitko nije rođen slučajno, grješkom ni nesretnim slučajem. Ako roditelji nisu planirali tvoje rođenje, Bog ga je isplanirao. Ako su se tvoji roditelji iznenadili tvome začeću i rođenju, Bog se nije iznenadio. „Prije nego što te oblikovah u majčinoj utrobi, ja te znadoh; prije nego što iz krila majčina izade, ja te posvetih, za proroka svim narodima postavih te“ (Jer 1, 5). Apostol Ivan će reći: „U ovom je ljubav: ne da smo mi ljubili Boga, nego - on je ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za grijehu naše.“ U Isusu nam je Bog Otac otkrio i darovao sebe, svoju milost i ljubav. Bog nam i danas po Djesticu Mariji i njezinoj prisutnosti daruje svoju veliku milost.

Božje služenje čovjeku

Gospina ukazanja danas su Božje sagibanje prema čovjeku, prema tebi i meni. Gospina ukazanja su i Božje služenje čovjeku. Kako ne vidjeti i ne prepoznati Božju neizmjernu ljubav koja nam se očituje po Gospinoj prisutnosti u Međugorju!

Gospa, zato što je majka, ne odustaje i ne umara se unatoč svim našim protivljenjima. Ona zna da svi ne će povjerovati ni prihvatići njezine poruke i Božju ljubav koja nam se danas očituje po njezinoj prisutnosti. Unatoč tome govori, ukazuje se, poziva i ljubi nas, svoju djecu. U opasnosti smo i mi da se na nama očituju Božje riječi koje je rekao po proroku Izajiji: „Idi, reci tom narodu – ‘Slušajte dobro, ali ne ćete razumjeti, gledajte dobro, ali ne ćete spoznati. Otežaj salom srce tom narodu, ogluši mu uši, oslijepi mu oči, da očima ne vidi i srcem da ne razumije kako bi se obratio i ozdravio.’“

Riječi Gospine poruke pune su nade i radosti. Ona nas ne optužuje i ne osuđuje, nego u nama budi duboku i skrivenu čežnju za Bogom. Gospa zna da čovjek može prihvatići i ispuniti ono na što ga Bog poziva. Majka želi da iskusimo kako je Bog najdublji temelj našega postojanja. „Bog je početak i konac svakog bića“ - govori nam Marija.

Gospina ukazanja danas su Božje sagibanje prema čovjeku, prema tebi i meni.

Gospina ukazanja su i Božje služenje čovjeku. Kako ne vidjeti i ne prepoznati Božju neizmjernu ljubav koja nam se očituje po Gospinoj prisutnosti u Međugorju!

Majka želi da iskusimo najdublji temelj našeg postojanja

Riječi Gospine poruke pune su nade i radosti. Ona nas ne optužuje i ne osuđuje, nego u nama budi duboku i skrivenu čežnju za Bogom. Gospa zna da čovjek može prihvati i ispuniti ono na što ga Bog poziva. Majka želi da iskusimo kako je Bog najdublji temelj našega postojanja. „Bog je početak i konac svakog bića“ - govori nam Marija. Govorio je ateist Bertrand Russell: „Ne prepostavite li da Bog postoji, nema smisla pitati se o smislu života.“ Čovjek u dubini srca, u svakom svom činu i misli nosi težnju da otkrije smisao, da pobegne od besmisla. Čovjekov duh je u potrazi za smislom, njegovo je srce u potrazi za srećom, potpunom i beskrajnom. Ako želimo saznati zašto smo stvorenici na ovom planetu, moramo krenuti od Boga. Ako se usredotočimo na sebe, nikad ne ćemo otkriti svrhu vlastitog života. „U ruci mu leži

život svakog bića i dah životvorni svakog ljudskog tijela“ (Job 12, 10). U Božjoj ruci je sudbina naša. U Bogu je izvor i smisao našega života.

Samo u molitvi možemo otkriti kako Bog traži nas, a ne samo mi Njega. Često se Bogu približimo u svojoj bijedi i patnji. Upravo u patnji i trpljenju najbolje naučimo moliti i tražiti Boga. Stoga što smo gluhi i slijepi, vrlo sporo nam dolazi do svijesti da Bog traži nas. Traži nas po milosti koju nam daje po prisutnosti Djevice Marije koja je nevidljiva našim tjelesnim očima, ali tako bliza i prisutna. Kako reče pjesnik Stjepan Lice u pjesmi *Nevidljiva Majka*: „*Što je bliže, to je nevidljivija. Ona je toplina koja grijе, bez da svraća pozornost na sebe. Ona je svjež zrak, bez kojega nije moguće disati punim bićem. Ona je svjetlost koja osvjetljuje iznutra. Njoj nisu potrebne velike riječi. Ona govori svojim postojanjem. Čitavo njezinu biću, čitav njezin život stane u jednu riječ: lju-*

bav. Ljubav, koja se izriče kroz neizrecivu zahtjevnost, odjevenu u neuglednu jednostavnost. Njezina mudrost nije mudrost umnih ljudi. Njezina je mudrost u srčanosti.“

Otvorimo se Božjoj milosti po Gospinoj nazočnosti

U Gospinim riječima otkrivamo kako smo od Boga prihvaćeni upravo takvi kakvi jesmo. Svi znamo kako u životu ne ideo uvejek ravnim putem. Postoje mnoga skretanja, krive odluke koje su nas tijekom života dovele do točke na kojoj smo sada. Ali ipak nas Bog ljubi i prihvata takve kakvi jesmo. Bog tebe i mene poznaje po imenu: „U dlanove sam te svoje urezao“ (Iz 49, 16). Bog nikada ne može gledati svoju ruku a da u njoj ne vidi tvoje i moje ime. Ta Božja ljubav i milost očitovala nam se i kroz svih proteklih dvadeset šest godina Gospinih ukazanja. Otvorimo se Božjoj milosti po Gospinoj nazočnosti ovdje u Međugorju.

DOŠLI SMO TI, MAJKO DRAGA

„Veliča duša moja Gospodina i raduje se duh moj u Bogu mome Spasitelju“. Tim su riječima tijekom cijele devetnice svake večeri poslije slike Mise međugorski vidioci, vjernici i hodočasnici zahvaljivali za milost koju je Bog Međugorju i cijelom svijetu iskazao tijekom 26 godina Gospinih ukazanja.

Dani intenzivne molitve u crkvi i na brdima, dani intenzivnog sakralnog života. Pedesetak i više svećenika je isповijedalo, stotine svećenika koncelebriralo, Mise su se slavile na petnaest jezika, tisuće hodočasnika došlo je sa svih strana svijeta. Iz bliže i dalje okoline hodočasnici su pristizali pješice već tijekom noći.

Tijekom devetnice, u kojoj su u tradicionalno velikom broju sudjelovali župljeni, vjernici okolnih mjesta te hodočasnici iz svih krajeva svijeta, u 16 sati molila se krunica na Brdu ukazanja. Nije ih omela ni nesnosa vrućina koja je vladala tih dana

U subotu 23. lipnja između večernje slike Mise i klanjanja fra Šimun Šito Čorić

uz međugorski župni zbor Kraljice Mira i dječji zbor Golubići mira održao je prigodni koncert.

U nedjelju 24. lipnja ujutro održala se tradicionalna Hodnja mira s molitvom za mir.

Večernju svetu Misu predslavio je fra Mijo Džolan, provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrenе. Koncelebriralo je 120 svećenika. Od 22 do 23 sata bilo je klanjanje pred Presvetim na vanjskom oltaru koje je vodio fra Ljubo Kurtović. Od 23 sata pa do 5 ujutro, klanjanje se nastavilo u tišini u prepunoj župnoj crkvi.

Na samu obljetnicu, svete Mise na hrvatskom slavile su se od 5 do 11 sati prije podne svakog sata. Pučku Misu u 11 sati

predslavio je hercegovački provincijal i međugorski župnik fra Ivan Sesar. Poslije podne bila je još jedna Misa na hrvatskom u 16 sati, a velika svečana Misa obljetnice slavila se u 19 sati. Predslavio ju je i propovijedao fra Zoran Senjak, bolnički duhovnik iz Zagreba. Koncelebriralo je 200 svećenika. Toga i prethodnog dana hodočasnici svete Mise slavile su se na 16 jezika (engleski, francuski, njemački, talijanski, španjolski, flamanski (nizozemski), portugalski, rumunjski, slovenski, slovački, češki, poljski, mađarski, arapski, korejski, hrvatski). Hodočasnici su došli iz četrdesetak zemalja sa svih kontinenata, između ostalih iz Brazila, Argentine, s Tahitiјa, iz Libanona, iz Koreje, s Novog Zelanda,

iz Australije, s Kariba, iz SAD-a, Kanade, iz Ugande, Indije... i iz većine europskih zemalja. Večernju Misu 24. i 25. lipnja glazbom su pratili međugorski župni zbor Kraljice Mira i dječji zbor Golubići mira pod ravnanjem sestre Slavice Kožul.

Na obljetnicu je Ivanka Ivanković-Elez imala redovito od Gospe obećano godišnje ukazanje. Nakon ukazanja Ivanka je rekla: "Gospa je ostala sa mnom 17 minuta, bila je radosna, pričala mi je o svome životu. Gospa

je rekla: 'Draga djeco, primite moj majčinski blagoslov!'"

Marija Pavlović-Lunetti i Ivan Dragičević ukazanje su imali zajedno.

Mladi

Kraljica Mira u Bijakovićima se ukazala djeci, mladima. Od toga dana župa Međugorje i njezina molitvena mjesta postali su okupljalištem mladih. Premda među hodočasnicima ima velik broj zrelih i stari-

jih osoba, oči posjetitelja plijeni i izuzetan broj djece i mladeži koja dolazi ne samo iz okolnih mjesta već i s raznih strana svijeta. Sabrani u molitve, radosnih lica dolaze svojoj Majci ne samo za svoj molitveni festival u kolovozu, već svakodnevno, pogotovo za vrijeme školskog raspusta i blagdana. Posebnost Međugorja kao okupljališta mladih osobito se vidi u dane pred obljetnicu, kada ceste i staze prema ovoj župi ispunе tisuće pješaka hodočasnika.

VRATIMO SE KRIŽU

(Iz propovijedi na večernjoj sv. Misi 25. lipnja 2007. u Međugorju)

Kad je sveti Pavao apostol u svoje vrijeme odlučio pisati vjernicima u Rim, najprije je zahvalio Bogu za njihovu vjeru, a onda je dodao: „Jedva čekam kad ću doći k vama da se utješim kod vas zajedno s vama vjerom zajedničkom i vama i meni.“

fra Zoran Senjak

Dragi vjernici, draga braćo i sestre, otprilike tako se osjeća svaki hodočasnik koji dode u Međugorje, a posebno svećenik koji je iskusio i doživio vašu vjeru ovde u Međugorju. Nije to никакva novost. Ovdje ljudi u sjeni križa i Križevca i u društvu Kraljice Mira kao da ne mogu drukčije ni misliti ni osjećati. Na jednoj strani brdo Križevac sa svojim križem kao da je postalo tumač svih naših križeva i poziv svim patnicima ovoga svijeta: Dodatak k meni svi vi izmoreni i opterećeni, ja ću vas odmoriti. Na drugoj strani Kraljica Mira kao da poručuje svima koji su do sada samo padali pod križem: Ako želite mir, onda poštujte put do pomirilišta.

Koliko god ljudi znali isticati svoje iskušto s Međugorjem i u Međugorju, nitko nema pravo na hvalisanje da je pronašao ključ za rješenje svih problema, jer pred nama je lik One koju su svi naraštaji zvali blaženom baš zbog poniznosti. Ona, iako prema andeoskom pozdravu puna milosti, nikad nije bila bez straha kad je čula što

Bog sve planira s njom. Andeo je hrabri i tješi, ali najveća Njezina utjeha i snaga bila je istina da Bogu ništa nije nemoguće. Kad je to čula, kao da nema više nikakvih pitanja.

Ako čovjek u životu priznaje samo ono što vidi, patnja ga strahovito pogoda

Da bi ovo naše večerašnje razmišljanje bilo okrunjeno Božjim blagoslovom, vratimo se ponovo Križu pod kojim je Kraljica Mira dobila jedno od najvećih zaduženja i priznanja na ovome svijetu, a to je da bude Majka svima nama. Koliko god mi mislili da razumijemo Kristovu muku i Kristov križ, priznajmo iskreno da to razumijevanje traže samo dok nas ne snade muka, dok mi ne iskusimo križ. Čim se u našem životu pojavi križ, on je strano tijelo i mi odjednom imamo bezbroj pitanja. Boraveći i radeći više godina s bolesnicima i među bolesnicima, primjetio sam: ako čovjek u životu priznaje samo ono što vidi, patnja ga strahovito pogoda. Nitko se i ne usuđuje ta-

kvog patnika tješiti jer on ne priznaje ono najvažnije, a ono se ne vidi. Sve dотle dok se ne prizna da je patnja knjiga koju treba čitati, čovjek će mučiti i sebe i sve oko sebe, a patnja će biti svaki dan teža i teža. A kako je čitati? Dovoljno je svakom patniku pogledati što čini današnja medicina da ublaži fizičke boli. Barem toliko vremena i truda treba uložiti u čitanje patnje. Bolest i patnju treba prihvati kao preporučeno pismo čiji prijam treba sam patnik potpisati, jer ono ima za svakog pojedinca posebnu preporuku. U svakoj patnji treba gledati objavu nacrta Božjeg i ne tražiti od Boga tumačenje tog nacrta. Ni Sin Božji ne nudi tumačenja niti odgovara na pitanje zašto patnja i bol. On, jednostavno, bolesti lijeći, a za patnju daje snagu da se podnosi, jer patnje imaju spasonosnu moć. Pogledajte primjer roditeljske ljubavi i patnje. Roditelji mogu djetetu sve ostaviti i dati, ali djeca pamte samo ono što su roditelji pretrpjeli za njih. Sve drugo se brzo zaboravlja. Uostalom, i umirući svjedoče isto: sve se zaboravlja, ali patnje nikako. One kao da u bolesniku podržavaju vjeru i nadu da nijedna patnja ne može proći nenagrađeno. ...Svi se bojimo patnje, ali kad je prihvati u uz podršku drugih, patnja nosi nas, a mi patnju...

Gdje se god ukazala, Gospa je i put pokazala

Samo vjernik zna da sve patnje ovoga svijeta nisu ništa prema budućoj slavi koja se ima očitovati u nama. Na to nas podsjeća Isusova Majka koja je držala prvu Crkvu na okupu, a i današnjoj Crkvi najbolji je putokaz na putu života. Gdje god se Ona ukazala, Ona je i put kako dalje pokazala. Marija je jednostavno i jedino stvorenje koje je svomu Bogu dalo potpuni pristanak za Njegov plan. Zato joj svijet vjeruje, jer osjeća: tko zna slušati i savjetovati, taj zna i zapovijedati. ...Ona je pod Križem i uz Križ kad nikoga nema.

Netko je sanjao čudesan san o dugo cesti koja vodi u Nebo. Cesta vrlo naporna i vrlo strma, ali, jer vodi u Nebo, mnoštvo se zaputilo njome. Na čelu povorke je Isus, bosonog kao i ostali. Kad je Isus došao na cilj, sjedne na svoj kraljevski tron i pogleda prema onima koji su daleko zaostali. Jedino je Njegova Majka bila blizu cilja. Zašto? Išla je u stopu za Isusom! Nekolicina ju je poslušala, ali velika većina se više zabavila svojim ranama i odustala od puta, koliko god osjećali da je Nebo na vidiku.

Gospa, Majka strpljiva i ustrajna

Dragi hodočasnici, to nije san, to je stvarnost. Mi smo uistinu hodočasnici na ovome svijetu, samo je pitanje kamo hodimo i koga svojim hodom i životom častimo. Zato nam je najbolji tumač Ona kojoj je Bog dao milost da od samog početka bude s Bogom i Bog s Njom. Ona se nakon Isusova Uzašašća vratila tamo odakle je sve počelo: u dvoranu Posljednje večere i tu s Isusovim učenicima ustrajno molila i domolila da Duh Božji zahvati i ispuni svjedočke Uskrsnuća. Od bojažljivih učenika nastali su, zahvaljujući tom Duhu, hrabri propovjednici koji su odmah objasnili svojim sunarodnjacima: „Ako svojim ustima priznate Isusa Gospodinom, a svojim srcem vjerujete da ga je Bog uskrisio od mrtvih, bit ćete spašeni.“ Svojom nazočnošću u društvu Isusovih učenika Gospa je tada potpisala rodni list Katoličke Crkve. Osjetila je, kako kaže Benedikt XVI., da samo osoba koja se slobodno odluči za Boga može u svojoj vjeri svaki dan od Boga očekivati nova zaduženja, dok se potpuno ne uključi u otkupiteljsko poslanje.

Svojim ukazanjima poslje slavnog Uznesenja na Nebo Gospa želi nastaviti odgajati svijet za Boga. Ona je u tome, kao prava Majka, strpljiva i ustrajna. Ponavlja se bezbroj puta, ali nikad nije dosadna. Uvijek nova, i ukazuje se tamu gdje osjeća da se Njezine poruke najbolje čuju. Ukazuje se obično djeci i mladima. Djeci vjerojatno zbog dječje iskrenosti, a mladima da u svojoj vjeri ostanu vječno mladi. ...Zato, kad vam Gospa toliko vjeruje, nemojte je iznevjeriti! ...Mir koji vam Gospa nudi nikad ne podcenjujte, jer kad ga izgubite, nitko vas bez Nje ne će moći smiriti. Ne dopustite da se na vama ispuni ono Ezekijelovo proročanstvo: „Tražit će mir, a mira biti ne će.“ U životu cijenite ono što vam je Bog dao, a dao vam je sve... Sjetite se češće koliko puta vas je Bog po zagovoru Gospinu do sada spasio...

Majka nam daje što je najpotrebnije

Tko je samo jednom stupio na ovo kamenito tlo, Gospa od njega očekuje da se nikad ne ogluši na poruke Njezina Sina. Da bismo u tome uspjeli, sjetimo se riječi koje su napisane na zidu jedne bolnice:

Gospodine, molio sam snagu za uspjeh, a Ti si dopustio da budem slab kako bih naučio slušati.

Molio sam zdravje kako bih mogao činiti velike stvari, a dobio sam bolest da činim još bolje stvari.

Molio sam bogatstvo da budem sretan, a dobio sam siromaštvo da budem mudar.

Molio sam moć da me ljudi časte, a dobio sam nemoć da čeznem za Tobom.

Molio sam prijateljstvo da ne moram biti sam, a Ti si mi dao srce da ljubim svu svoju braću i sestre.

Ništa nisam dobio od onoga što sam mario, ali sam dobio sve čemu sam se nadao.

Draga braćo i sestre, možda ni mi ne ćemo večeras domoliti ono što želimo, ali ćemo sigurno dobiti ono što naša zajednička Majka misli da nam je najpotrebnije, a to je mir i to Božji mir. Ako želimo taj mir zadržati, onda, prema Povelji ljubavi svetoga Pavla, treba imati ljubavi koja je velikodušna, koja se ne hvasta ni ne nadilje, koja je dobrostiva i nezavidna, nije nepristojna i ne traži svoje, nije razdražljiva i ne pamti zlo. Ne raduje se nepravdi a raduje se istini. Sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi.

MEĐUGORJE JE NEOBIČNO, POTICAJNO, OBNAVLJAJUĆE

Nekoliko puta bio sam svjedokom ekstatičnih stanja šestero vidjelaca.

Uvjero sam se da djeca nisu simulanti. Zatekao sam se u sakristiji kad ih je ekipa različitih stručnjaka iz Francuske - među njima i poznati mariolog R. Laurenten - aparatima i raznim metodama svojstvenim određenim znanostima ispitivala. Sve mi je to nekako otvaralo nutarne oči da govor poruka jest oživljavanje onih zaboravljenih, pozaspalih evanđeoskih vrijednosti: molitve, posta...

Don Mirko, zahvaljujem što ste se dodazvali na razgovor za Glasnik mira. Molim Vas, predstavite se našim čitateljima.

Rođen sam 1947. u Dragičini, župa Čerin. U Čerinu sam završio osmogodišnju školu, Salezijansku klasičnu gimnaziju u Križevcima i Rijeci, a teološki studij u Zagrebu na KBF-u, gdje sam i zaređen za svećenika 1976. g. Nakon toga sam službovao u Splitu kao kapelan i u Zagrebu kao odgojitelj naših bogoslova. Godine 1982. upisujem studij odgojne psihologije na Papinskom salezijanskom sveučilištu u Rimu, gdje sam i magistrirao 1986. Nakon povratka u domovinu odgojitelj sam bogoslova i ubrzo provincial Hrvatske salezijanske provincije.

Možda treba spomenuti i to da sam u početku rata - koncem rujna 1991. bio zarođen na cesti u zadarskom zaleđu te ostao zatočen 33 dana u kninskom zatvoru Stara bolnica zajedno s don Franjom Halužanom.

Po isteku službe provinciala ponovno sam u odgoju kao ravnatelj bogoslovne zajednice u Zagrebu i od 1999. u raznolikim službama u Zepču, u Katoličkom školskom centru „Don Bosco“.

Gdje Vas je zatekla vijest o ukazanjima Gospe djeci u Bijakovićima, župa Međugorje?

Razgovarao Krešo Šego

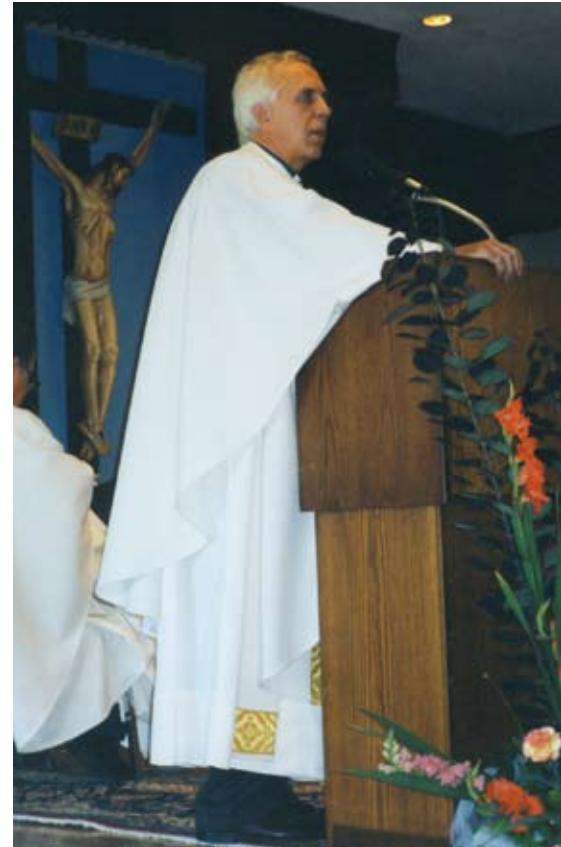
Tada sam u Zagrebu vršio službu animatora u našoj salezijanskoj bogoslovnoj odgojnoj zajednici na Knežiji.

Za događaje u Bijakovićima saznao sam već drugi dan u jednom telefonskom razgovoru. Ostao sam bez komentara. Taj dan posjetio sam sestruru Danicu u bolnici Rebro. Prenio sam joj tu neobičnu, nesvakidašnju vijest. Radilo se o vijesti koja se odnosi na događanja koja nadilaze naše svakidašnje ljudsko iskustvo. Mediji su svakodnevno „brujali“ o tome, te sam mogao „slagati kockice“ raznih informacija o fenomenu Međugorju. I to traje sve do danas. Znamo, informacije su se širile munjevitom brzinom i poruke su zahvaćale sve veći broj ljudi.

Što ste u tom trenutku pomislili?

Dobro se sjećam: sto pitanja, dvojbi ... Pitao sam se, slično kao i drugi: Bože, je li to moguće? Otkud sad to odjednom i to baš u Bijakovićima, u Međugorju? Jesu li se zaista spustile na zemlju nedostizne nebeske stvarnosti? Je li to nešto istinito, autentično? Kako dokučiti nadnaravnost pojave do koje nam je kao vjernicima stalo?

Pitao sam se, nije li to plod halucinacija, manipulacija i sl. Očekivao sam glas odgovornih, ponajprije mišljenje mjesnog biskupa i svih onih koji su danomice u tim događanjima bili živo prisutni. Pomislio

sam: Evo fenomena, evo terena za sve razine ljudskog istraživanja, od teoloških, medicinskih, psiholoških... Ta radi se o nečem potpuno novom i nepoznatom. Toliko vidiška je odjednom svanulo i pitanja se postavilo za mnoge istraživače, znanstvenike, a ponajprije za odgovorne u Crkvi. Stječe se dojam da se i Crkva baš ne snalazi kad se radi o izvanrednim događajima i darovima u Crkvi. To priznade i jedan biskup nedavno u jednom razgovoru. I to se dade razumjeti.

Kad ste prvi put došli u Međugorje i kako ste dojmone stekli? Jeste li bili u crkvi, na Brdu ukazanja i jeste li se susreli s vidiocima?

Došavši toga ljeta u zavičaj, jednog predvečerja s rođakom Ivanom i njegovom kćerkom otišao sam na Brdo ukazanja. Bilo je to vrijeme „milicijske budnosti“, tj. straže su se mogle primijetiti, ali smo bez smetnje došli do cilja. Nije nas pratilo osjećaj straha.

Nisam razgovarao s vidiocima. Osjećao sam da bi svako „uplitanje“ bilo smetnja onima koji su bili pozvani izbliza sve pratiti, bilježiti, prosuđivati... Ipak sam se kasnijih godina nekoliko puta uspio naći posve u blizini djece. To je bilo u prostoriji s desne strane oltara u crkvi i kasnije u župnom uredu. Uvijek je to bio osebujan, ne-

uobičajen susret i čudesan, poseban duhovni doživljaj.

Što je bilo presudno da povjerujete kako je ovdje uistinu riječ o ukazanjima Kraljice Mira?

U vrijeme studija u Rimu dolazio bih kući i imao nešto više vremena te sam nekako rado išao u Međugorje. I sam studij psihologije me poticao da se više raspitujem i zanimam za ovaj fenomen.

Imam i neka osobna iskustva. Rječita su... nekoliko puta bio sam svjedokom ekstatičnih stanja šestero vidjelaca. Uvjerio sam se da djeca nisu simulanti. Zatekao sam se u sakristiji kad ih je ekipa različitih stručnjaka iz Francuske - među njima i poznati mariolog R. Laurenten - aparati ma i raznim metodama svojstvenim određenim znanostima ispitivala. Sve mi je to nekako otvaralo nutarnje oči da govor poruka jest oživljavanje onih zaboravljenih, pozaspalih evanđeoskih vrijednosti: molitve, posta...

Ostavljam odgovornima u Crkvi da i daje prosuđuju i proučavaju događanja u Međugorju i oko njega i sigurno će svanuti dan kada će se očitovati konačni sud Crkve. Razumljivo je da je Crkvena hijerarhija oprezna i stoga što je najodgovornija, ali je i najpozvanija pratiti, istraživati, usmjeravati i vrjednovati sva događanja vezana uz fenomen Međugorje.

Ne samo da ste dolazili, već ste glas o događajima u Gospinu mjestu prenosili u svjet!

Od samih početaka do danas rado dolazim u Međugorje, osobito kad sam u rodom selu. Dolazim i s mladima na međunarodni festival početkom kolovoza, doček nove godine u molitvi, klanjanju i euharistiji, dolazim i usputno i planirano.

Otkako sam u Žepču, rado u Međugorje povezem one koji traže duhovno osvježenje i pročišćenje života... Ne s ciljem nešto vidjeti. Meni vjeru hrani ona evanđeoska: Blaženje je ne vidjeti, a vjerovati. Uvijek pratim glas Crkve što govori o događajima u Međugorju. Znao sam u raznim situacijama izmjenjivati mišljenja i informacije na tu temu... i sa svećenicima, redovnicima, a nekoliko puta i s nadbiskupima. Znali su da sam rodom iz Herceg zemlje, pa... I to je bio jedan od motiva mojih dolazaka u Međugorje - da mogu „iz prve ruke“ pružiti informacije i pokoji odgovor onima koji se zanimaju - od mojih profesora u Rimu i kasnije iz naše salezijanske Vrhovne uprave, pa do samoga Vrhovnog poglavara koji se

zanimao za Međugorje i čak za moj osobni stav i mišljenje o tim događajima. Nekad me malo zasmeta kad kolege svećenici i neki drugi, umjesto da promatraju, prate, bolje se upoznaju, olako daju površne ocjene i zaključke, čuju se kritiziranja umjesto zdrave kritike, sumnjičenja, osporavanja, sve do banaliziranja... Ne vidim da je to ispravan i zdrav stav. Ima mnogo zdravijih pristupa koji vode dubljem vrjednovanju ovoga i sličnih fenomena.

Vaš stav o plodovima Medugorja?

Nije lako mjeriti pojedine plodove koji se udomljuju u duši i srcu. Uočio sam da Međugorje na duhovnom planu pruža nešto neobično, poticajno, obnavljajuće... Ovo mjesto je postalo snažna duhovna oaza. Iskustvo molitve i posta je rječito... To je posta, što je pravi i provjereni uvjet svakoga duhovnog rasta. Međugorje mi je pomoglo shvatiti, kroz iskustvo tolikih koje sam sretao kao i kroz osobno iskustvo, da je post potreban i da je dobro postiti i za tijelo i za dušu. Otvara oči duha, unosi jasnoću i radost i hrani nutarnju ispunjenost.

Plodovi Gospinih ukazanja vidljivi su i u Vašoj zajednici?

U Međugorju nekako lakše mogu molići, i pojedinačno i u skupini. Koliko god dugo molitveni program traje, zaboraviš na vrijeme. U zatočeništvu 91. u Kninu, na početku Domovinskog rata, Gospo sam obećao da će, prije nego stignem kući, navratiti u Međugorje. To sam i učinio. I ušavši u crkvu sa zakašnjenjem na večernju sv. Misu, početkom studenog 91., jedna mala zanimljivost... upravo u tom trenutku propovjednik „obrađuje“ temu don Franjina i mog zatočeništva. A nije znao za nas... Zatim, kao ravnatelj, našim bogoslovima sam rado dao podršku za tjedno iskustvo strogog posta u Kući mira. Redovito posjećujemo zajednicu za liječenje od ovisnosti. Mladi ih slušaju ne samo otvorenih usta, nego i srca. Svjedočanstva su im snažna, rječita, životno poučljiva.

Što Vama osobno kao svećeniku znače poruke koje Kraljica Mira upućuje preko vidjelaca?

Ja imam svoj životni izbor zvanja koje svoju snagu crpi iz prokušane duhovnosti koju Crkva priznaje. Prijeđeni put naše Družbe poznaje duh koji iznutra prožima i nadahnjuje život i djelovanje pojedinca i zajednice. To je duh osnivača, don Bosca, koji zrači i prožima osobe i djela. Oblikuje ➤

Poruke me nekako uvijek dodirnu, daju poticaja i nadahnuća za mnoga pitanja. Ne mogu ostati indiferentan, uvijek mi osnaže moj svećeničko-redovnički put na kojem već jesam, oživljuju ono što zna zaspasti u redovničko-svećeničkom pozivu, zovu me na uvijek veće i korjenitije evanđeosko zalaganje u poslanju koje sam izabrao.

SAMO MALO MIRA

Vrijeme je godišnjih odmora. Potreban nam je predah od svakidašnjice, poslova, sastanaka, ljudi, obveza... Želimo opuštenje dane, naći dovoljno vremena za sebe, kad ništa ne moramo činiti, osim pokušati ugoditi sebi. Naći mir.

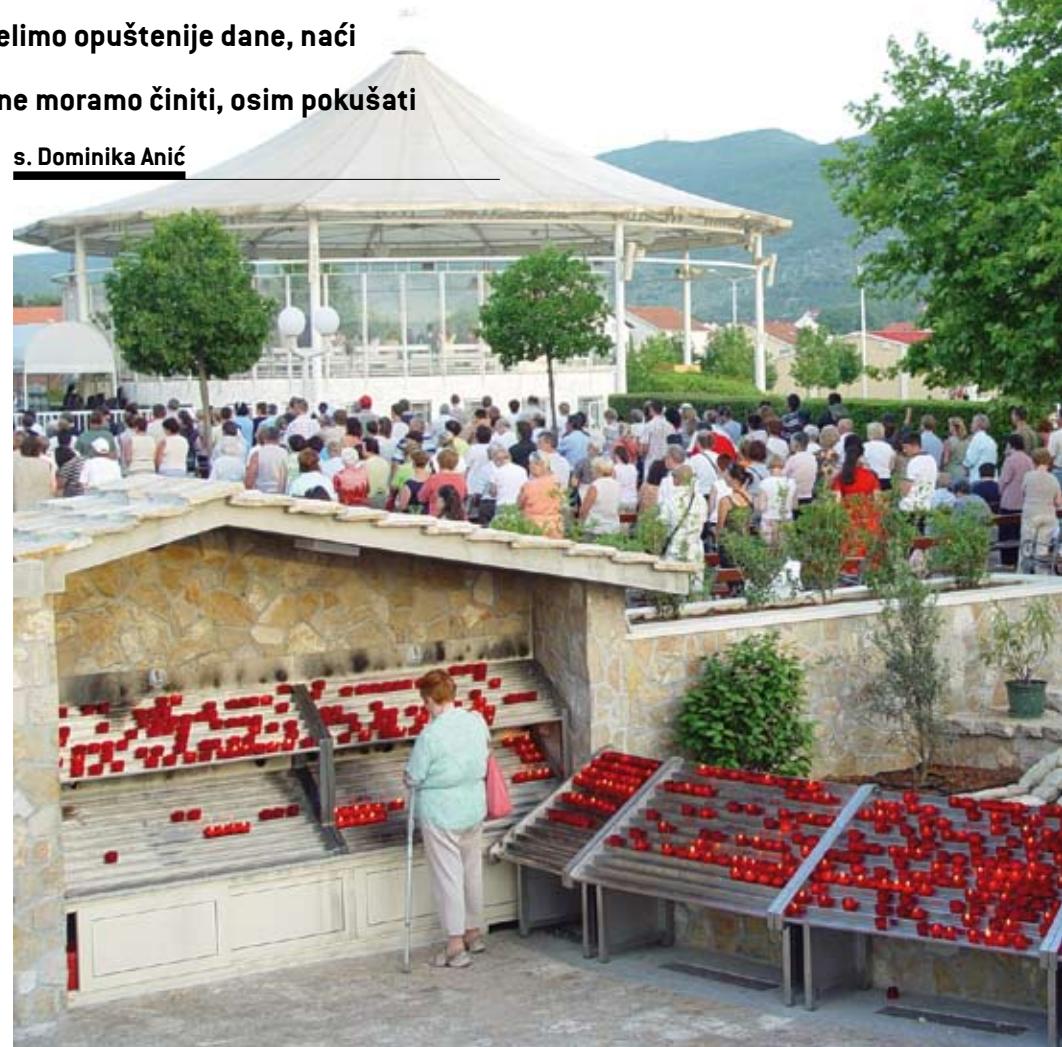
s. Dominika Anić

Često od umornih i opterećenih možemo čuti kako žele samo malo mira. I Isus je poznavao ljudski umor, opterećenost, čežnju za mirom. Evangelist Matej nam bilježi kako je Isus jedne prilike pozivao: «Dodite k meni svi koji ste izmorneni i opterećeni i ja ću vas odmoriti» (Mt 11,28). Znao je Isus kako za pronalazak mira nije dovoljno odmoriti tijelo, nego i dušu. A ona svoj počinak nalazi u miru sa svima i također u miru s Bogom. Nama, današnjim ljudima, samo je to potrebno povijestiti.

Dovoljno je srcem poslušati iskustva ljudi koji već godinama dolaze u Međugorje tragajući za mirom srca. Donose sa sobom svoje životne rastrganosti, nemire, razočaranja, izgubljenosti, nesporazume, nataložene gorčine i muke. A onda, ovdje, na posve jednostavan način, ponekad, istina, u tjelesnim naporima - uspinjanjem na brda ili dugotrajnim strpljivim čekanjima pred isповjedaonicom - u njima se dodirnu kajanje i oproštenje. Dogodi se susret pravde i mira. Dogodi se blizina dobrote. Kao da se raspukne čahura straha, nepovjerenja, ogorčenosti, a čovjek iz nje izdiže nov, preobražen i spreman prihvatići darovani život kao izazov i priliku biti ono što se jest. Osjeti se povlaštenim i blagoslovljenum što smije vjerovati, moliti, osjećati Božju blizinu i životom svjedočiti za nju. To mi se čini danas najvažnijim. Životom svjedočiti da je moguće naći mir srca ma koliko nemira se sručilo na nas, da je moguće biti rasterećen, odmoren i s novom nadom koracati naprijed.

Traganje za mirom

Ako se spremamo na godišnji odmor, dobro je upitati se - što doista očekujem od odmora, želim li odmor samo za iscrpljeno tijelo ili nešto trebam i za dušu. Gdje to tražim ili gdje mislim da bih mogla naći sadržaje koji će utaziti moju dušu u čežnju za mirom?

Uzimam li vrijeme za obilazak prodajnih mjesta i supermarketa koji nude mir i zadovoljstvo u mnoštvu materijalnih stvari koje bi mi omogućile što opuštenije uživanje na plaži ili u planinama? Sve je to dobro, i sve nam može biti od koristi, ali samo ako u svakom trenutku znamo što je bitno a što sporedno. Ako smo u svadbi ili netrpeljivosti sa svojim bračnim drugom, sa svojom djecom, s ljudima na poslu, ako se ne možemo dogovoriti niti oko sitnica, kako možemo imati mira ili odmora? Tada

nam ni najbolji hotel, ni najukusnija hrana i piće ne će moći donijeti zadovoljstvo koje priželjkujemo. Samo kad se u našoj duši nastani mir, istinski mir, možemo uživati u životu, u odmoru ili u radu. Sve nas onda vodi unutarnjem spokoju i u svemu vidimo smisao postojanja. Na takvu spoznaju i odlučnost srca da uz nju prionemo zove nas i majka Marija. Ne da činimo neke izvanredne stvari koje bi nas proslavljale ili zbog kojih bi se osjećali velikima, nego male, jednostavne dužnosti naše svakidašnjice.

Opraštanje je proces za koji se trebamo svjesno odlučiti. Ali snaga za taj ozdravljajući čin uvijek dolazi od Boga. Bog nama oprاشta bez prigovaranja ili potrebe da nam stvori osjećaj krivnje koji bi nas progonio. On se na grijehu ne vraća, ne odvaguje, ne premišlja, ne osuđuje, ne čudi se. On nas svojim milosrđem liječi i podiže.

U odnosu prema tim malim svakidašnjim zadatcima i načinu na koji im pristupamo, krije se naš mir.

Onaj tko je iznutra doživio mir, strpljivo i radosno postaje njegovim svjedokom u življenju svoje svakidašnjice.

Opraštanje rađa mir

Jedan od najtežih zahtjeva evanđelja jest oprštanje i ljubav prema neprijatelju na koju nas Isus poziva želimo li doći do mira. Sve nam je nekako lakše od oprštanja. A ništa nas tako duboko ne lijeći i ne oslobađa iznutra kao oprštanje. Zapravo, bez oprštanja nema pravoga mira. Mi smo skloni godinama nositi bol i gorčinu zbog neke uvrjede ili nanesene nepravde. U našem srcu se nešto okameni, postajemo kruti, okovani podsvjesnom željom za osvetom koju ponekad možemo prikriva-

A zašto biti u mraku, ako imamo sve mogućnosti hoditi u svjetlosti? A zašto dati mesta mržnji i nesnošljivosti u svom srcu, ako je ono stvoreno za mir i radost?

ti pretjeranim aktivizmom, pa čak i pobožnošću, kako bismo zavarali sebe i druge. To je farizejština protiv koje se ni Isus nije ustručavao ustati. Izvana obijeljeni i uređeni, a iznutra truli i otrovani. Sebi se sramimo priznati kako nas prema nekomu opsjeda mržnja ili zla volja. Ponekad to znaju biti i naši najbliži. Dogodi se da braća i sestre godinama ne govore zbog nekih banalnosti ili sitnih uvrjeda. Ljudi i obolijevaju zbog nemoći oprštanja ili mržnje, a da ne govorimo o nemiru koji ih razara. Istina pak oslobađa. Unosi mir u dušu. Najprije naša vlastita istina pred Bogom i nama samima, a onda i pred onima koje smo povrijedili ili smo bili povrijedeni.

Oprštanje je proces za koji se trebamo svjesno odlučiti. Ali snaga za taj ozdravljujući čin uvijek dolazi od Boga. Bog nama opršta bez prigovaranja ili potrebe da nam stvori osjećaj krivnje koji bi nas progonio. On se na grijehu ne vraća, ne odvaguje, ne premišlja, ne osuđuje, ne čudi se. On nas svojim milosrdjem lijeći i podiže. Zato sakrament svete isповijedi zovemo i pomirenje. Tu možemo iskusiti unutarnje očišćenje, mir srca i radosno rasterećenje. Tako i kod naših ljudskih oprštanja doživljavamo da je Bog na djelu, da nas kroz čin oprštanja ili traženja oproštenja On sam ozdravlja. Osjećamo kako možemo lakše disati, kako smo lakši, kao da nam je, slikovito kazano, kamen pao sa srca. Ono što je važno jest uvijek željeti oprostiti svaku uvrjedu, svaku nepravdu. Makar za to i ne imali snage, vjerujmo da ćemo je dobiti od Boga koji zna što je potrebno za naš mir, i ne će nas ostaviti u našem mraku ako istinski želimo izići na svijetlo.

A zašto biti u mraku, ako imamo sve mogućnosti hoditi u svjetlosti? A zašto dati mesta mržnji i nesnošljivosti u svom srcu, ako je ono stvoreno za mir i radost? A zašto ne povjerovati Majci i Kraljici Mira koja nam pokazuje put do mira? A taj put vodi kroz proces oprštanja i traženja oproštenja koji nije nimalo lagani ali je neizmjerno blagoslovan.

OPRAŠTANJE

Čovjek koji se odluči za oprštanje

Odlučio se za nadu

Za božanstvo u sebi

Za mir srca

Koraci Gospodnji ugaziš taj put

Od čovjeka neupoznat

Čovjeku namijenjen

Za čovjeka prijeđen

Iz zagrljaja mu nitko izostavljen nije

Ni onda kada čovjeka dijele

Čežnje i umori

Boli i vedrine

Dodir oprštanja ima svoj govor

Satkan od punine

Razumijevanja i skrbi

Od ljubavi same

NA PUTU TRAŽENJA

Nazaretsko sunce s osmijehom radosti pratilo ih je i hodočastilo zajedno s njima. Svojom toplinom žarilo im je lica i grijalo zemljane pute, a ljubav se Božja lagano, kao sitna proljetna kiša, razlijevala u srca njihova i osvježavala duh.

s. Lidija Glavaš

ISveta obitelj, Isus, Marija i Josip tiho su i nezamjetno hodom častili Jahvu, Boga Stvoritelja i obavljali svoju vjersku dužnost. Pasha je sveti blagdan i trebalо ju je proslaviti s tisućama hodočasnika u hramu svetoga grada. Svatko je imao svoj zavjet, svoju želju i poslanje. Isus, Sin Božji, imao je samo jednu želju: biti u onome što pripada Ocu njegovu, biti u Očevu domu, u Očevoj kući. To je njegov dom, tu je njegovo srce.

Samo majka ima snage izdržati do kraja

Marija Majka očito nije u potpunosti doviđala njegovo poslanje. Uvijek su se događale neke nove situacije s Isusom koje je ona pohranjivala u svoje srce i o tome dugo u noć razmišljala. I sad, na povratku kući, kad je shvatila da Isusa nema s njima, niti s njihovim rođacima i prijateljima, obuzeta brigom žurila je jeruzalemskim ulicama i tražila svoga sina. Pitala je znane i neznane jesu li ga vidjeli. Ali njega nije bilo. Tri dana bila su preduga za srce majke koja traži najdraže na svijetu, dijete svoje. Samo majka ima snage izdržati do kraja, samo majčina ljubav nadilazi granice ljudske moći, prelazi preko svih prodolina boli i neizvjesnosti i dolazi do puta novog vremena. Za majčino srce koje traži ne postoji ništavilo i praznina, ne postoji tuga u koju ona ne može utkati nove dotoke radosti.

Marija je učila od svoga Sina

I kad su se pred njom ponovno otvorila hramska vrata, ugledavši Isusa, svoga dvanaestgodišnjeg sinčića, srce joj se umirilo kao dojenče koje se bezbrižno odmarala u krilu svoje majke. Vidjela ga je kako razgovora, pita, daje odgovore na pitanja hramskih učitelja-rabina. Slušajući ga, majka je sve njegove riječi pohranjivala u „škrinjicu“ svoga srca. A učitelji Zakona nisu mogli shvatiti otkuda tom dječaku tolika razumnost, tolika inteli-

gencija i mudrost. Oni su ga vidjeli kao budućeg učitelja u svom hramu od kojega će mnogi imati što čuti. Svakako, nisu ga prepoznali kao Mesiju kojega su dugo očekivali.

Majka je nježno prišla k njemu i, na-ocigled svih, tiho zapitala: Sine, zašto si nam to učinio? Otac tvoj i ja smo te tražili. A on joj odgovori: Majko, zar ne znaš da mi je biti u onome što je Oca

Zbog Majčina pohoda svi smo tu i svatko nešto i nekoga traži. Mladi čovjek traži svoj put s kojega su ga novorođene domaće i tuđinske uljudbe odvukle na nove putove gdje se žeđa do izumiranja, a Izvor ne prepoznaju. Majke traže svoju djecu znajući, barem brojne, da ih ne će naći u kući Oca gdje se nalazi Isus. Djeca traže onu gorljivu bračnu ljubav svojih roditelja, sada umornu i ravnodušnu, da bi živjeli i rasli u sreći...

moga. Njihovo je hodočašće za taj dan bilo završeno. Izvršili su svoju vjersku dužnost za blagdan Pashe i Majka je našla Sina. Sada će poći kući u Nazaret.

I Isus im je bio poslušan ali više nije izmicao majčinom pogledu. Pratila mu je svaki korak i učila od njega, Sina i Učitelja svoga.

Majka Isusova svetom je nazočnošću dotaknula i opečatila krš i kamen

A ja danas gledah kako hodočasnički potoci teku, jure i žure, stanu pa opet krenu do Izvora od kojega su potekli njihovi brzaci. Gledah ljude, očeve i majke, djecu i mlade, starce i bolesne kako se utkaše u slap vjere te svojim hodom časte Sina Marijina, Isusa iz Nazareta i Nju, nazaretsku hodočasnici. Ne ometa ih vruće hercegovačko sunce i duge asfaltirane ceste, ne ulijevaju im bojazan neobične noći u kojima se naizmjениčno prelijeva sjaj zvijezda stvarajući srebrnastu noćnu dugu.

Bosonogi žure prema svojoj crkvi koja se „ugnjijezdila“ među brežuljcima i gorama da se u njezinu širini i topolini slavi najuzvišenija molitva i žrtva ljubavi - Euharistija. Tu na brežuljcima, što obgrliše ovaj molitveni hram, svetom je nazočnošću Marija Majka Isusova dotaknula i opečatila krš i kamen da zauvijek ostanemo hrabri i sačuvamo znamen svoje vjere.

Zbog Majčina pohoda svi smo tu i svatko nešto i nekoga traži. Mladi čovjek traži svoj put s kojega su ga novorođene domaće i tuđinske uljudbe odvukle na nove putove gdje se žeđa do izumiranja, a Izvor ne prepoznaje. Majke traže svoju djecu znajući, barem brojne, da ih ne će naći u kući Oca gdje se nalazi Isus. Djeca traže onu gorljivu bračnu ljubav svojih roditelja, sada umornu i ravnodušnu, da bi živjela i rasla u sreći. Supružnici traže jedni druge i duge sate iščekuju da se ponovo susretuju. Bolesnici i starci žele da oni najbliži prepoznaju njihovo ljudsko dostanstvo. Oni još na rukama nose ožiljke naporna rada i bore brižnosti na svome licu. Žele da ih ipak netko vidi i poštuje. Među njima svima su i oni koji se svjesno odrekoše svijeta i njegova sjaja radi Kraljevstva Božjeg. I oni hodom časte Svetost svoga predanja, tražeći novo ulje za svoje životne svjetiljke da svijetle, da gore, i danju i noću.

Tako svi zajedno izlijevamo svoje prošnje i traženja Majci Mariji da nas čuje, da nam korake prati i kad odlutamo da nas traži, vodeći nas u dom svoga Sina. Samo ćemo zajedno s njima moći stići, na našem hodočasničkom putu u Novi Jeruzalem.

MARIJA, ISUSOVA MAJKA, U SVETOM PISMU (IV. LUKA)

fra Ivan Dugandžić

Luka jedini od svih evanđelista donosi spontano veličanje Isusove majke od strane neke žene iz naroda, što također govori o njegovoj posebnoj ljubavi prema Mariji: „*Blago utrobi koja te nosila i prsima koje si sisao!*“ (11,27).

Marija u Isusovu javnom djelovanju:
8,19-21; 11,27-28

Ako pođemo od tako naglašene Marijine prisutnosti u evanđelju Isusova djetinjstva (Lk 1 – 2), te s tim usporedimo njezino vrlo škrto spominjanje samo na dva mesta u cijelom tekstu Lukina evanđelja, nameće nam se pitanje, nije li možda došlo do zahlađenja odnosa između Isusa i njegove obitelji za vrijeme njegova javnog djelovanja ili je to možda samo posljedica Isusova osamostaljenja kad je došlo vrijeme da se posvema posveti svomu poslanju? Odgovor treba tražiti imajući na umu narav evanđelja kao književnih djela. Nijednom evanđelistu nije bio cilj donijeti što iscrpniju Isusovu biografiju, već stvoriti što uvjerljiviji navještaj u kojem će jednako biti zastupljen i Isus iz Nazareta koji navješta kraljevstvo Božje kao i Isus Krist, Sin Božji kojega navještaju učenici poslije njegova uskrsnuća. Zato nije nikakvo čudo da pred Isusovom obitelji, za vrijeme njegova javnog djelovanja imaju prednost učenici koje Isus priprema za službu navještanja.

U tom svjetlu treba promatrati i dva teksta koja govore o Mariji. Prvi je od Marka preuzet tekst o Isusovoj pravoj rodbini (Lk 8,19-21), a drugi potječe iz Lukina posebnog izvora, a donosi riječi neke žene iz naroda koja slavi Mariju zbog Isusa (11,27-28). Preuzimajući Markov tekst, Luka ga je znatno ublažio, tako da je Isusova rodbina u njega prikazana u puno boljem svjetlu. Prvo, tu nema Markove tvrde riječi o

pokušaju Isusove rodbine da „ga se domognu, jer se govorilo da je izvan sebe“ (Mk 3,21). Luka samo kaže: „*Majka njegova i braća htjedoše k njemu, ali mu ne mogoše prići zbog mnoštva naroda*“ (Lk 8,19).

Citatelju ostaje dojam da je tu riječ o običnom posjetu, a ne o nekom pokušaju suprotstavljanja. Nadalje, u Luke nema oštrog Markova kontrasta između onih „unutra“ koji slušaju riječ i onih „vani“ koji je ne slušaju. U njegovoj verziji Isusova odgovora: „*Majka moja i braća moja – to su oni koji slušaju riječ Božju i vrše je?*“ (8,21) ničim ne isključuje njegovu Majku i braću iz kruga prave rodbine. Štoviše, moglo bi se zaključiti da oni dolaze upravo zato kako bi, zajedno s drugima, slušali njegovu riječ. Moglo bi se reći da se i u toj riječi osjeća nešto od Lukine slike Marije kao prave vjernice iz evanđelja Isusova djetinjstva.

Luka jedini od svih evanđelista donosi spontano veličanje Isusove majke od strane neke žene iz naroda, što također govori o njegovoj posebnoj ljubavi prema Mariji: „*Blago utrobi koja te nosila i prsima koje si sisao!*“ (11,27). Ako pođemo od toga da semitni blagoslov ni psovku ne upućuje izravno, već neizravno, očito je da i ova riječ u prvom redu ima kristološki karakter. Slaveći Marijinu majčinsku ulogu, žena slavi Isusa. U njegovu odgovoru: „*Većma blago onima koji slušaju riječ Božju i drže je*“ ne smije se gledati negacija ženine riječi, kao da Marijino majčinstvo uopće nije važno u usporedbi s povezanošću s Isusom koja nastaje na temelju slušanja i vršenja njegove riječi. Donoseći tu riječ, Luka želi samo isklju-

čiti opasnost Marijina čašćenja koje bi se temeljilo samo na njezinu tjelesnom majčinstvu. To čašćenje će biti potpuno kad se njezino tjelesno majčinstvo uzdigne u višu sferu Marijine vjere. Tako i ovdje Luka svome citatelju pred oči stavlja Mariju kao prvu vjernicu i uzor vjere.

Marija i Crkva: Dj 1,12-14

Moglo bi se reći da pomalo iznenađuje to što Luka u svom vrlo kratkom izvješću o konstituiranju prazajednice u Jeruzalemu spominje i Mariju. Iznenađuje zato što je ovdje govor o ispunjenju obećanja Uskrsloga o slanju Duha Svetoga, a Marija nije spomenuta ni u izvješću o Isusovoj muci i smrti kao ni u izvješćima o ukazanjima Uskrsloga, da bi imala tako istaknuto mjesto u ovom kratkom izvješću koje stoji nakon izvješća o povratku svjedoka Isusova uzašašća na nebo u Jeruzalem (r. 12,13a)

Treba reći kako je Lukina slika o Mariji najbogatija i najraznolikija od svih novozavjetnih autora. Luki nije stalo izravno do Marijine osobe, pa ni on ne razvija mariologiju više nego i drugi, ali je u njega Marijina uloga u povijesti spasenja u službi njezina Sina daleko najbolje osvijetljena. Isto tako je istaknuto i njezino eklezijalno značenje. Luka je Mariju snažno prikazao kao vjernicu i poniznu službenicu i tako kao uzor i prototip svakog Isusova vjernika.

i popisa apostola (r. 13b). Polazeći od njih kao glavnih svjedoka Isusova života i njegova uskrsnuća, Luka donosi daljnji sastav te jeruzalemske praznjednice: „*Svi su ovi bili jednodušno ustrajni u molitvi zajedno s nekim ženama, Isusovom majkom Marijom i njegovom braćom*“ (r. 14).

U toj rečenici susrećemo nekoliko motiva koji su karakteristične za Lukin prikaz jeruzalemske zajednice u Djelima apostolskim: „jednodušnost“ (Dj 2,46; 4,24; 5,12; 8,6), „ustrajnost u molitvi“ (2, 42; 6,4), uloga žena (Lk 8,2sl; 23,27). To očito govori kako Luka tu rečenicu nije

preuzeo iz predaje, već ju je sam oblikovao, što opet govori o tome kako mu je važno da Mariju uključi u tu za njegovu sliku Crkve tako važnu scenu. Žene o kojima je tu riječ mogu biti samo one žene koje su Isusa, zajedno s Dvanaestoricom, pratile od Galileje do Jeruzalema (Lk 8,2sl.) i koje su ga plačući pratile na njegovu križnom putu (23,27), bile svjedoci njegova raspinjanja (23,49), polaganja u grob (23,55), ali i njegova uskrsnuća (24,10).

Sve to što je rečeno o ženama vrijedi u još većoj mjeri za Mariju, Isusovu majku koja na početku Lukina evanđelja igra tako važnu ulogu. U svjetlu njezina spomena u konstituiranju prve kršćanske zajednice još više dobiva na važnosti Lukina dvostruka opaska kako je ona „sve te događaje čuvala u svom srcu i o njima razmišljala“ (Lk 2,19.51). Ona je na taj način u još većoj mjeri od drugih svjedok svega što se događalo s Isusom, ali i njegova prva učenica. Njezino spominjanje na početku Crkve za Luku nije važno samo zato da pokaže kako je i ona od samog početka dio Crkve, već puno više od toga, Marija je jamac kontinuiteta između Isusova povijesnog života i pouzarsne stvarnosti. S druge strane, sve to pokazuje kako je Isusova majka u vrijeme nastanka Lukina evanđelja uživala ugled u Pracrki, u kojoj zajedno s apostolima čini njezinu jezgru. A to opet znači da je Crkva, osim što je utemeljena na apostolima, isto tako i marijanski usmjerena, jer u njoj ima svoj vlastiti uzor.

Na kraju treba reći kako je Lukina slika o Mariji najbogatija i najraznolikija od svih novozavjetnih autora. Luki nije stalo izravno do Marijine osobe, pa ni on ne razvija mariologiju više nego i drugi, ali je u njega Marijina uloga u povijesti spasenja u službi njezina Sina daleko najbolje osvijetljena. Isto tako je istaknuto i njezino eklezijalno značenje. Luka je Mariju snažno prikazao kao vjernicu i poniznu službenicu i tako kao uzor i prototip svakog Isusova vjernika. Luka ne idealizira Marijinu sliku, već je prikazuje i kao majku patnicu („*mater dolorosa*“), koja trpi zajedno sa svojim Sinom i zbog njega, pa i tako može biti uzor svim majkama koje trpe. Takav Marijin lik, uz pozitivnu ulogu i drugih žena u Isusovoj blizini, doprinio je općenito visokom poštivanju žene u kršćanstvu.

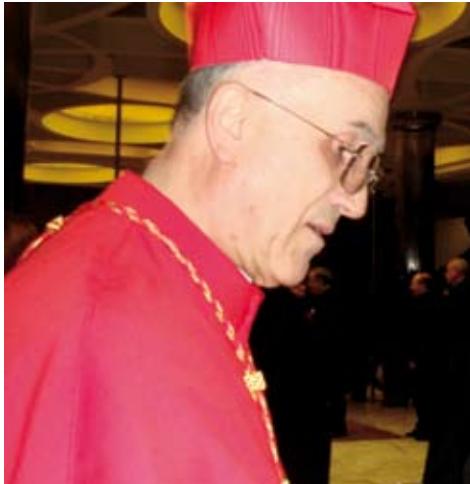
Bertone Tarcisio; Giuseppe De Carli, *L'Ultima veggente di Fatima. I miei colloqui con suor Lucia, RAI-Eri-Rizzoli, Milano, 2007.*

KARDINAL BERTONE O MEĐUGORJU

Kardinal Tarcisio Bertone, današnji vatikanski državni tajnik, prikupio je, po želji Ivana Pavla II., definitivno svjedočanstvo sestre Lucije (umrla 2005. u 97. godini). U svojoj knjizi "Posljednja fatimska vidjelica. Moji razgovori sa sestrom Lucijom", koja je obogaćena neobjavljenim dokumentima, donosi svoje iskustvo i otkriva važne pojedinosti koje bacaju novo svjetlo na događaje.

Knjiga je ostvarena u obliku razgovora između Kardinala i televizijskog novinara, stručnjaka za 'vatikanska pitanja' Giuseppea De Carla – a izdali su je RAI-Eri-Rizzoli. Predgovor joj je napisao papa Benedikt XVI., koji smo već prenijeli u svome Glasniku

Nekoliko stranica (103 – 107) u knjizi posvećeno je događanjima u Međugorju, a ovdje donosimo njihov prijevod na hrvatski.

na, Međugorje je mjesto gdje se najviše isповijeda. Izostavimo čuda.

Kardinal Bertone: Plodovi što ste ih nabrojili nisu jedini ili prvi od kriterija. Vidićte, u Czestochowi, u Poljskoj, ne postoji u početku ukazanje priznato od Crkve, to je mjesto marijanskog kulta koje je tijekom stoljeća dalo silne plodove, čak je postalo središte identiteta jednog naroda. Duh jednog naroda, katoličkog naroda kao što je poljski, tu se trajno hranio i snažio. Kad sam bio tajnik Kongregacije za nauk vjere, morao sam pisati biskupima koji su tražili obavijesti ili pastoralne savjete o Međugorju.

Giuseppe De Carli: Praktički ste obešhrabrili hodočašća?

Kardinal Bertone: Nije baš tako. Osim toga, jedno je ne organizirati ih, a drugo je obeshrabriti ih. Pitanje je složeno. U jednom pismu francuskom časopisu «Fa-

mille Chrétienne» mostarski biskup Ratko Perić iznosio je tvrdnje veoma kritične o navodnoj «nadnaravnosti» ukazanja i objava u Međugorju. Tada je, poradi traženja objasnide, Kongregacija za nauk vjere, u pismu mons. Gilbertu Aubryju, biskupu iz La Reuniona, koje sam ja potpisao kao tajnik 26. svibnja 1998., jasno nacinila sažetak o položaju Međugorja. Bilo mi je stalo povrh svega precizirati 'da nije običaj Svetе Stolice zauzimati, u prvome stupnju, vlastiti izravni stav o navodnim nadnaravnim pojavama. Ovaj Ured se stoga s obzirom na ono što se odnosi na vjerodstojnost tih 'ukazanja', jednostavno drži onoga što su biskupi bivše Jugoslavije ustvrdili u svojoj Izjavi u Zadru, 10. travnja 1991.: 'Na temelju dosadašnjeg istraživanja ne može se ustvrditi da je riječ o nadnaravnim ukazanjima ili objavama.' Nakon raspada Jugoslavije na više nezavisnih država, spadalo bi sada na članove Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine da eventualno ponovno istraže predmet i da daju, ako to slučaj traži, nove izjave. Ono što je preuzvijšeni gospodin mons. Perić ustvrdio u pismu generalnom tajništvu 'Famille Chrétienne', izjavljujući: 'Moje je uvjerenje i stajalište ne samo 'Non constat de supernaturalitate', nego i ono: 'Constat de non supernaturalitate' međugorskih ukazanja ili objava', mora se smatrati izrazom osobnoga uvjerenja mostarskoga biskupa, koji, kao mjesni ordinarij, ima sva prava izraziti ono što jest i ostaje njegovo osobno mišljenje. Napokon, s obzirom na hodočašća u Međugorje, koja se odvijaju na privatan način, ova Kongregacija drži da su dopuštena pod uvjetom da ne budu smatrana kao

ovjerovljenje događaja koji još traju i koji još iziskuju crkveno istraživanje.

Giuseppe De Carli: Kakve je, s pastoralne točke gledišta, sve to imalo posljedice? U Međugorje svake godine odlazi gotovo dva milijuna hodočasnika; događaj je imao snažnih zamršenosti poput stava franjevaca međugorske župe koji su se često nalazili u sukobu s mjesnom crkvenom vlašću; mnogo je «poruka» koje je u minulim godinama Gospa povjerala šesterima navodnih vidjelaca. «Kad se neki katolik uputi u to svetište u dobroj vjeri, ima pravo na duhovnu podvorbu», ustvrdio je vatikanski glasnogovornik Joaquin Navarro-Valls.

Kardinal Bertone: Ja se pridržavam važnih zaključaka. Izjave mostarskoga biskupa odražavaju osobno mišljenje, one nisu definitivni i službeni sud Crkve. Sve je vraćeno na izjavu iz Zadra biskupa iz bivše Jugoslavije od 10. travnja 1991., koja ostavlja otvorena vrata za buduća istraživanja. Utvrđivanje istinitosti će se, stoga, nastaviti. U međuvremenu su dopuštena privatna hodočašća s pastoralnom pratnjom vjernika. Na kraju, svi katolički hodočasnici mogu ići u Međugorje, mjesto marijanskog kulta gdje je moguće izraziti se u svim oblicima pobožnosti.

Giuseppe De Carli: Ako sam dobro razumio, neka vjernike prate svećenici, međutim biskupi neka se ne uključuju. Hodočašća upriličena na privatan način iako mi je poznato da je tek od 2006., zbog pritiska iz Vatikana, sama «Opera romana pellegrinaggi» morala izbrisati Međugorje iz svojih ponuda. Razumijem da se treba čuvati «religije ukazanja» koja hrani «turizam ukazanja», razumijem krajnji oprez Crkve, pa ipak to malo nepoznato mjesto u Bosni i Hercegovini privlači sve više vjernika. Za vrijeme rata na Balkanu na mjesta navodnih «ukazanja» nije pala minobacačka granata ili bomba. Nastavilo se moliti i zazivati Mariju, a svi pozivi na mir Ivana Pavla II. slušali su se izravno oko svetišta. Pitanje koje svi postavljaju je jednostavno: Je li se ukazala ili nije Gospa u Međugorju?

Kardinal Bertone: To je problem.

Giuseppe De Carli: Vaše mišljenje?

Kardinal Bertone: Za Tarcisia Bertonea to je veliki problem. Postoji, u odno-

su na druga ukazanja, na tradiciju ukazanja, određena anomalija. Od 1981. do danas Marija bi se ukazala desetke tisuća puta. To je pojava koja se ne može izjednačiti s drugim marijanskim ukazanjima koja imaju svoju crtu, svoju parabolu. Započnu i svrše poput božanskog meteora. Vremena su, kaže se, tako izvanredna da traže Marijin izvanredni odgovor. Ono «kaže se» jest umetak kako bi se naglasilo ili istaknulo moje osobno razlikovanje u viđenju (ili različito mišljenje; u smislu gledanja na stvar - u tal. *una mia personale differenza di vedute*). To je teza onih koji bi htjeli da se Crkva svrstava u određenom pravcu. Ma-

rija je, međutim, ne zaboravite, prisutna u svim svetištima svijeta koji su poput goleme zaštitne mreže, točke duhovnog zračenja, beskrajni izvori dobra i dobrote.

Giuseppe De Carli: Vi ste skeptični i sumnjičavi.

Kardinal Bertone: Ja stojim s institucionalnom Crkvom, iako razumijem pobožne osobe koje idu u Međugorje. Ponavljam: nije potrebno poći od specifičnih događaja, očitovanje božanskoga preko ukazanja nije nužni uvjet za njegovanje prave, izvirne marijanske pobožnosti.

NAUČITI OD SV. FRANJE LJUBAV PREMA MIRU

fra Tomislav Pervan

Papa Benedikt XVI. učinio je pastoralni pohod gradu svetoga Franje Asiškoga Asizu 17. lipnja ove godine.

Svojim posjetom htio je i osobno obilježiti 800. obljetnicu Franjina obraćenja te utemeljidbe franjevačkoga pokreta kao i franjevačkih redova, muških, ženskih, ali i poglavito franjevačkoga pokreta među vjernicima-laicima. Tom se prilikom susreo sa svim franjevačkim kardinalima i biskupima iz cijelog svijeta te s više od 60 raznih franjevačkih zajednica koje crpe svoje životno nadahnuće na primjeru Asiškoga sveca. To bijaše ujedno i prigoda za Papu upravo iz Asiza uputiti svjetu vatrene "J'accuse" - Optužujem svijet zbog tolikih oružanih sukoba koji su razlogom da se svijet kupa u vlastitoj krvi.

Papa je osobno vezan uz franjevački pokret od svojih mlađih dana. Svoju teološku habilitaciju napisao je promišljajući djelo franjevačkoga teologa Bonaventure. Da nije bilo Franje, ne bi bilo ni Bonaventure ni njegova velebnoga djeła u kome taj svetac-mistik-teolog promišlja Božje djelo u svijetu, stvaranju te Isusu Kristu. Sveci i potonja povijest najbolje su ovjerovljenje ispravnosti nekoga pokreta, a temelj svemu jest Isus Krist, evanđelje i Božja objava u Isusovoj osobi.

Papa je kao kardinal bio višekratno u posjetu Asizu. Papa Ivan XXIII. pohodio je gradić uoči otvaranja Drugoga vatikanskog sabora god. 1962., a Ivan Pavao II. učinio je Asiz god. 1986. pozornicom spektakularnoga susreta Katoličke Crkve sa svjetskim religijama u velikoj molitvi za mir u svijetu.

Mjesto čudesnoga početka

Papa je došao slaviti zajedno s franjevačkom obitelji te cijelom Crkvom osamstotu obljetnicu Franjina obraćenja. Od tada Asiz nije poput ostalih mjesta. On je nešto poput drugoga Betlehema kršćanstva, mjesto čudesnoga početka, rađanja nečega posve novoga posred velike krize koja je vladala onodobno u društvu i Crkvi. Grad na gori, to je danas Asiz, a onaj tko mu se približava sa zapada, za večernjega sunca, ima osjećaj kao da vidi tibetanski sveti grad Lhasu, sjedište Dalaj Lame, na visokim himalajskim obroncima.

Kao što u Svetoj zemlji sve govori rječito o Isusu Kristu tako Asiz i cijela Umbrija govore o Franji. Franjo je nezamisliv bez toga

Asiz nije poput ostalih mjesta. On je nešto poput drugoga Betlehema kršćanstva, mjesto čudesnoga početka, rađanja nečega posve novoga posred velike krize koja je vladala onodobno u društvu i Crkvi. Grad na gori, to je danas Asiz...

zemljopisnoga područja, on je tu do kraja uzemljen, tu se on utjelovio pa stoga Ivan Pavao II. nije imao boljega mjesta za onakav međureligijski susret i molitvu od Asiza. Daleko mirniji i pogodniji od Rima ili drugih mjesta, grad koji u sebi krije neprocjenjivo srednjovjekovno blago cijele Europe, mjesto gdje su Giotto i Lorenzetti (donosimo u ovom broju njegovu fresku Krista Kralja) naslikali svoja najljepša umjetnička djela.

Uh Asiza

Molitveni susret za mir što ga je upriličio njegov prethodnik onodobno je J. Ratzingeru zadavao mnoge glavobolje jer su onaj potez mnogi krivo tumačili ili su se zanosili nekakvim iluzijama. Danas on sam smatra onaj čin 'proročkim nadahnućem i milosnim trenutkom'. Sada ne kritizira Papinu onodobnu inicijativu, nego je dopunjaje i korigira naglašavajući kršćanski profil takvih sastanaka. U žarištu njegovih riječi jest pored nužnoga poziva na istinski dijalog (a dijalog se izvodi iz *Logos - Riječi*) jest i Franjino osobno obraćenje Gospodinu i prepustanje njegovu svetom djelovanju.

Između ostaloga Papa je rekao: "Što nam govori Gospodin danas, dok slavimo euharistiju pred dojmljivom kulisom ovoga trga na komu se već punih osam stoljeća okupljaju svetost, pobožnost, umjetnost i kultura povezani s imenom Franje Asiškoga? Sve ovdje danas zbori o obraćenju... Zato s punim poštovanjem pozdravljam sinove svetoga Franje koji su ovdje zajedno sa svojim generalnim ministrima različitim redova... Govoriti o obraćenju znači zaputiti se u srčiku kršćanske poruke ali i u kori jene ljudske egzistencije... Franjo Asiški i danas nam snagom svoga svjedočanstva daje u ruke riječi sv. Pavla o *stigmama*"... Otkako je glas Raspetoga s križa u San Damianu 'Idi, Franjo, popravi mi Crkvu koja se ruši' prožeо cijelo njegovo biće, sav njegov životni put nije bio ništa drugo nego "svakodnevni napor suočavanja s Kristom. On se zaljubio u Krista. Rane Raspetoga najprije su ranile njegovo srce prije nego su na La Verni obilježile njegovo tijelo. I zato je mogao s punim pravom ponoviti s Pavlom: 'Ne živim više ja. Krist živi u meni'." I što je drugo bio Franjin život nego jedan veliki čin ljubavi? Otkrivaju to njegove molitve, njegovi hvalospjevi, njegova djetinja pobožnost.

"Njegovo obraćenje Kristu sve do žudnje preobraziti se u Krista, postajući njego-

Iluzija je misliti kako nasilje može riješiti sukobe. Franjo je usred križarskih vojnih pokušao u Egiptu kod samoga sultana na miran način preokrenuti tijekove povijesti. Nije to bilo bez uspjeha. Franjevci su kao jedini Europski nakon križarskih vojnih smjeli ostati na Bliskom Istoku.

va savršena slika, pojašnjava onu značajku njegova života snagom koje je on i danas aktualan, dok smo svi suočeni s velikim temama našega vremena - traganjem za mirom, zaštitom okoliša i stvorenja, promicanjem dijaloga među svim ljudima. Franjo je u svemu tome najbolji učitelj. Ali je on to s Kristova zrenika. Krist je 'naš mir' (usp. Ef 2,14). Krist osobno jest na početku kozmosa jer je sve stvoreno u Njemu (usp. Iv 1,3), on je božanska istina, vječni 'Logos' u kome svaki 'dijalog' (dia-logos) ima svoj temelj. Franjo utjelovljuje tu 'kristološku istinu' koja počiva u korijenima ljudske egzistencije, kozmosa, povijesti." Na kraju svoje propovijedi Papa se osvrnuo na događaj prije dvadeset i jednu godinu te ono što se potom naziva "duh Asiza" u svijetu. Duh se Asiza suprotstavlja duhu nasilja, zlorabili religije u političke svrhe gdje je religija izlika za nasilje.

Svi smo pozvani oživjeti ljubav prema Kristu

A za podnevnoga Angelusa Papa je između ostaloga rekao: "Prije otprilike osam stoljeća grad Asiz se teško mogao zamisliti u ulozi koju mu je namijenila božanska Providnost, ulozi koja ga danas čini u svi-

jetu čuvenim gradom, istinskim 'mjestom duše'. Što je podarilo tome gradu to i toliko značenje? Bijaše to događaj koji se odigrao ovdje, na ovome trgu, te mu je utisnuto neizbrisiv biljeg. Smjeram naime na obraćenje mladoga Franje koji se kao 25-godišnjak... otvorio milosti, došao k sebi te postupno spoznavao u Kristu ideal svoga života... Franjo je Asiški veliki odgojitelj naše vjere i hvalopoja. On se zaljubio u Isusa Krista, susreo se s Licem Boga koji je Ljubav". Iluzija je misliti kako nasilje može riješiti sukobe. Franjo je usred križarskih vojnih pokušao u Egiptu kod samoga sultana na miran način preokrenuti tijekove povijesti. Nije to bilo bez uspjeha. Franjevci su kao jedini Europski nakon križarskih vojnih smjeli ostati na Bliskom Istoku.

I Međugorje je Marija zauvijek upisala prije 26 godina na zemljovidnu kartu svijeta kao mjesto molitve, kao oazu mira, kao mjesto za dušu i srce. Providnost je i nama namijenila sličnu ulogu kao i Franji te franjevcima. Od nas zavisi hoće li sve to biti uzalud... Franjo je dobio i prepoznao jasan Gospodinov nalog i učinio sve da se podigne ruševna Crkva. Svi smo pozvani oživjeti ljubav prema Kristu u Crkvi u srcima i dušama naših suvremenika.

CRKVU SAM NAŠAO U MEĐUGORJU

Kapelan Rainer Herteis, rođ. 1975., primio je svećeničko ređenje 6. svibnja 2006. u biskupiji Eichstätt u Njemačkoj. Njegova životna priča i njegovo zvanje usko su vezani uz Međugorje. U lipnju 2007. bio je u Međugorju kad je s njim za čitatelje Glasnika mira razgovarala Lidija Paris.

Vlč. Herteis, ispričajte nam kako ste postali svećenikom?

Rodio sam se slabovidan. Kad sam bio u vrtiću, liječnici su utvrdili da imam takvu očnu bolest koju medicina ne može izlječiti. Posljedica je bila da sam u 25. godini vidio još jedva nešto svjetla. Budući da mi liječnici nisu davali puno nade da će ponovno moći vidjeti, upoznao sam jednu ženu koja mi je rekla: Molit će za tebe. Imao sam oko 15 godina kad je prvi put molila za mene. Tada sam osjetio snažnu toplinu i bio uvjeren da ona može dolaziti samo od Boga. To mi je bilo prvo iskuštenje da je Bog doista živi Bog i da može uslišati molitve, da nas ljubi i da je tu za nas.

U to sam vrijeme počeo tražiti iscjeljenje... Nalazio sam uvijek nešto drugo, nikada iscjeljenje očiju nego druge, mnogo veće darove: ljubav Boga Oca, Duha Svetoga, plod radosti u sebi. Crkvu sam našao u Međugorju. Prvi put sam došao 1991. To prvo putovanje bilo je naizgled neplodno. No, u srce mi je bilo posijano sjeme koje je prokljalo tek šest godina kasnije... naišlo u danima duhovskih blagdana 1997., kad sam po drugi put došao u Međugorje, opet sa željom za tjelesnim iscjeljenjem koje je uvijek bilo razlog mojih traženja. Bilo je to na njemačkoj Misi u 9 sati. Odjednom mi je srce gorjelo u duhovnom smislu. Odjednom sam bio zaljubljen u sakramente Crkve! Odjednom sam imao želju i sam stajati naprijed, ljudima govoriti o Isusu, slaviti Misu, i nadasve sjediti u ispovjedonici i pomagati ljudima da ponovno nađu sreću i mir.

Jeste li išli u školu, imate li svjedodžbe o završenom školovanju?

Završio sam gimnaziju, maturirao sam 1996. To je išlo prilično normalno, osim što sam morao imati testove s povećanim slovima i više vremena za ispite. Nakon toga sam tri godine studirao glazbu... Još za vrijeme studija osjetio sam da to neće biti sadržaj mojega života. Godine 1997. u srcu sam već bio osjetio zvanje, a 1999. počeo sam studirati teologiju. Moj biskup mi je rekao: traži se srce koje gori za Isusa i za čovjeka. Tjelesna ograničenja mogu se u današnjem svijetu nadoknaditi tehnologijom. Ohrabrio me. Od 1997. svake godine dolazim u Međugorje i kroz ta putovanja u Međugorje moje je zvanje postajalo sve jače i jače. Na bogosloviji sam susreo mnoge koji su došli i otišli. Kod mene je zvanje iz dana u dan bivalo sve veće... zahvaljujući redovitim dolascima u Međugorje.

Taj put traženja tjelesnog iscjeljenja i nalaženja uvijek nečega drugog važan je za sve kršćane... naša predodžba o tome što bi Bog trebao učiniti za nas često je ponešto iskrivljena...

Smisao bolesti mojih očiju je da sam urastao u Katoličku Crkvu. Do toga me je Bog želio dovesti. Jedan odlomak iz Biblije kaže: Bolje je s jednim okom ući u Kraljevstvo nebesko nego s oba oka u vječnu propast... Isus mi nije dao tjelesno iscjeljenje. Htio je da otkrijem duhovni svijet. Želja za iscjeljenjem je još tu, ali moja istinska želja sada je da što je moguće više duša dođe

na put svetosti. Molim za darove Duha da bih mnogim dušama na tom putu mogao pomoći. Moj molitveni život se promijenio, a kroz moju sljepoću otvorilo mi se duhovno oko.

Mnogi su ljudi hendikepirani na razne načine. Kako čovjek može prihvati svoj hendikep kao nešto pozitivno, kao Božju milost? Kako dolazi do tog koraka?

On je moguć samo kroz osobni odnos s Isusom Kristom. Na jednom seminaru

Od 1984. u Crkvenom pravu imamo jedan kanon koji kaže da slijepi ljudi mogu primiti svećeničko ređenje. Imaju čak pravo na jednoga školovanog laika kao pratnju kod oltara. Moj Biskup oslanjao se na svoje iskustvo, na hendikepirane koje je poznavao, i koji vrlo dobro rade za Kraljevstvo Božje.

Oslanjao se i na primjer Ivana Pavla II.

svoj sam život svjesno još jednom predao u ruke Božje. „Isuse, ti budi moj Gospodin, tebi pripada moj život, sa mnom možeš činiti što ti je drago.“ Onda su drugi za mene molili, za izljev Duha Svetoga, i tada mi je radost ušla u srce. Tada sam primijetio da me moja sljepoća, moj križ, moja patnja, drže na odstojanju od mnogih stvari koje me udaljuju od Boga. To je moguće samo kad čovjek da smisao patnji, križu, hendi-kepu: oni me vode Bogu, oni me drže podalaže od mnogih stvari, mogu ih prikazivati da bi mnoge duše došle do vjere.

Uvijek se govorilo da čovjek mora biti zdrav da bi postao svećenikom ili redovnikom. Koju je ulogu odigrao vaš biskup?

Od 1984. u Crkvenom pravu imamo jedan kanon koji kaže da slijepi ljudi mogu primiti svećeničko ređenje. Imaju čak pra-

vo na jednoga školovanog laika kao pratnju kod oltara. Moj Biskup oslanjao se na svoje iskustvo, na hendikepirane koje je poznavao, i koji vrlo dobro rade za Kraljevstvo Božje. Oslanjao se i na primjer Ivana Pavla II.

Kako slavite Misu?

Uz pomoć malog magnetofona kojeg nosim oko vrata. Na vrpcu prethodno snimim misne tekstove koje imam u računalu koje može glasno čitati. Svaka Misa traži dugu pripremu. Za mene je to vrijeme molitve, često budem u dubini duše dirnut i nadahnut. Imam uza se i jednoga stalnog đakona koji mi pomaže.

Kako se može prihvati pomoć druge osobe, činjenicu da ste stalno upućeni na tuđu pomoć?

Smisao bolesti mojih očiju je da sam urastao u Katoličku Crkvu. Do toga me je Bog želio dovesti. Jedan odlomak iz Biblije kaže: Bolje je s jednim okom ući u Kraljevstvo nebesko nego s oba oka u vječnu propast... Isus mi nije dao tjelesno iscijeljenje. Htio je da otkrijem duhovni svijet

To prije svega zahtijeva jedan korak: naći slobodu u vjeri, u duhovnom svijetu. Tu sam potpuno slobodan. Kad sam upućen na nekoga tko treba doći po mene i pusti me da čekam, onda to vrijeme za mene nije ispunjeno dosadom nego molitvom... ili pripremam propovijed... Treba naučiti i biti ponizan: trebam pomoći, i to je važno u duhovnom smislu. To je ponižavajuće, ali ja to prikazujem. „Gospodine, tebi to prikazujem za svete svećenike“, ili tako nešto... Spremnost prikazati, spremnost postati ponizan, sloboda u duhu i saznanje da je molitva uvijek moguća... Moći prihvati potpunu bespomoćnost... Mi smo zapravo svi ovisni o Bogu.

Često se roditelji pitaju ima li hendi-kep njihove djece veze s nekom njihovom osobnom krivnjom.

U Ivanovom evandelju Isus kaže: Ni on ni njegovi roditelji nisu sagrijesili. To će biti na slavu Božju.

Kao svećenik, pozvani ste na duhovno očinstvo. Kako u svojoj relativnoj ovisnosti nalazite snagu potrebnu za to?

Živeći u vjeri i živeći ono što govorim. Pažljivo slušati, dati savjet... To molim od Duha Svetoga. Ljudima koji k meni dolaze na isповijed ili na razgovor često je draga što ih ne vidim! To za ljude predstavlja jednu određenu zaštitu. Primjećuju da znam slušati i da pomažem po Duhu Svetomu. Kažu: ovaj svećenik ima direktnu vezu s Nebom!

Što vjernici očekuju od svećenika?

Da im dijeli sakramente, tako da imaju nešto za svoj život. Da djeluje autentično, da živi vjeru, da govori tako da ga razumiju. I da ima istinski molitveni život. Svećenik koji moli krunicu ne će biti izgubljen. Dobro je i kad svećenik prepoznaje svoje darove i talente i kad ih živi u Duhu Svetomu. Tada križevi i hendikepi i nisu tako teški.

BLAGDAN TIJELOVA - TIJELOVSKA PROCESIJA

Tčetvrtak 7. lipnja 2007., na blagdan Tijelova, svečanu večernju Misu predslavio je fra Svetozar Kraljević. Kao i svake godine, poslije svete Mise uslijedila je ulicama Međugorja procesija s Presvetim. Dvadesetak svećenika iz raznih zemalja naizmjence je nosilo pokaznicu s Presvetim. Za vrijeme procesije krunici su predmolili fra Ljubo Kurtović i fra Bože Mišić, a molitvu je pjesmom pratila skupina mladih.

Procesiji, koja je završila molitvom i bla-goslovom pred župnom crkvom, pridružili su se župljeni i brojni hodočasnici.

KRIZMA U ŽUPI SV. JAKOVA U MEĐUGORJU

Usubotu 9. lipnja 2007. mons. Ratko Perić, mostarko-duvanjski biskup, pohodio je župu Međugorje, predslavio sv. Misu u 11 h i podijelio sakrament svete potvrde. Ove je godine 73 mladih primilo taj sakrament.

Biskup, svećenici, krizmanici i kumovi u crkvu su ušli u procesiji. Roditelji, župljeni i rodbina ispunili su crkvu. Na početku sv. Mise biskupa je pozdravio fra Petar Vla-

šić a dobrodošlicu su mu izrazili krizmanici. U propovijedi biskup je mlade ohra-brio da žive u vjeri i u snazi darova Duha Svetoga.

Sv. Misu glazbom je uveličao veliki župni zbor Kraljice Mira pod ravnanjem s. Slavi-ce Kožul.

Poslije misnog slavlja mons. Perić pri-družio se fratrima na svečanom ručku i s njima se zadržao u dužem razgovoru.

OSAMNAESTI MEĐUNARODNI MOLITVENI SUSRET MLADIH

Osamnaesti međunarodni molitveni susret mladih održat će se u Međugorju od 1. do 6. kolovoza 2007. Tema susreta je: **“Ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge!”** (Iv 13,34) (“Draga djeco! Danas vas pozivam na ljubav. Dječice, ljubite se Božjom ljubavlju... Uskrsli Isus bit će s vama a vi njegovi svjedoci.” - Poruka, 25. ožujka 2005.)

Program Prije podne: zajednička jutarnja molitva, predavanja i svjedočanstva. Poslije podne: predavanja i svjedočanstva, večernji molitveni program Župe. Navečer: klanjanje pred Presvetim, cijelonoćno klanjanje, procesija kroz župu, predstava za-jednice Cenacolo, oproštaj u pjesmi. U zoru 6. kolovoza, na blagdan Preobraženja: Sv. Misa na Križevcu.

BICIKLOM OD ITALIJE DO MEĐUGORJA

Od 2. do 10. lipnja 2007. skupina od 29 prijatelja iz župe S. Maria Assunta di Vigo-novo (Ve, Italija) poduzela je biciklističko hodočašće u Međugorje. Sedam dana putovanja bilo je posvećeno susretima s ljudima, mjestima i običajima, a dva dana u Međugorju molitvi, sabranosti i osobnom razmatranju.

MEĐUGORSKA OBLJETNICA DILJEM SVIJETA

Prijatelji Međugorja diljem svijeta, okupljeni u raznim udružama, centrima mira i molitvenim skupinama proslavili su 26. obljetnicu ukaza-nja Kraljice Mira.

Javili su nam se prijatelji iz Libanona i iz Oregonia, SAD, sjedinjujući se s molitvama hodočasnika i župljana.

U SAD-u, u Oregonu, Center for Peace West organizirao je večernji molitveni program kao u Međugorju. Tom progra-mu pridružio se i mons. Kenneth Donald Steiner, pomoćni biskup Portlanda.

Udruga Prijatelji Marije Kraljice Mira u Libanonu već sedmi put zaredom or-ganizira devetnicu molitve i posta s na-kanom za milost mira i jedinstva u Li-banonu. U devetnici su sudjelovali i libanonski biskupi.

IZ SLOVAČKE U MEĐUGORJE PJEŠICE I PRAZNIH RUKU

Usvibnju 2007. iz Slovačke je u Međugorje pješice došao mladi svećenik Robert Kučerak (31 godina, 4 godine svećenik, župnik već 2 godine). Na ovo se hodočašće odlučio jer je osjećao potrebu za samotnom molitvom koja uključuje dušu i tijelo. Hodao je punih 15 dana.

U danima samoče želio je ponovno naći molitveni ritam i iskusiti Božju providnost na djelu. Putem je spavao u župnim uredima, a u Banja Luci kod biskupa. Nije ni od koga tražio hranu, nego bi se odazvao kad bi ga netko pozvao na objed. Nije ponio telefon ni novac, nego samo putovnicu i celebret da bi mogao slaviti Misu u crkvama. Upravo zato što je na put krenuo bez novca zapeo je na mađarsko-hrvatskoj granici: zakon, naime, zahtijeva određeni minimum sredstava kad se ulazi u neku zemlju, pa kad ga je granična policija vidjela s natrjenjačom i pješice, nije mu pomoglo ni to što je svećenik! Prepostavljao je da ga sličan problem očekuje na ulasku u BiH pa je u Mađarskoj potražio jednog prijatelja svećenika koji mu je dao što je potrebno da bi se poštovao zakon, i preveo ga preko grаницe.

Iskustvo ovog hodočašća je to da mu je molitva „ušla u krv“ i sada, ako svakog dana ne izmoli nekoliko krunica, osjeća koliko mu to nedostaje. Iskusio je Božju providnost i zna da nam Bog daje sve što nam je potrebno.

Statistike za lipanj 2007.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 187.000
Broj svećenika koncelebranata: 3.468

16. HODNJA MIRA HUMAC-MEĐUGORJE

Hodnja mira s Humca do Međugorja tradicionalno se održava 24. lipnja, na blagdan Sv. Ivana Krstitelja. I ove su godine za križem i u molitvi pošle tisuće hodočasnika koje nije obeshrabrilno žarko lipanjsko sunce. Četraestak kilometara duga hodnja praćena pjesmom i molitvom krunice krenula je ispred franjevačkog samostana na Humcu u 6 sati ujutro da bi nešto prije 10 sati završila euharistijkim blagoslovom pred međugorskom župnom crkvom.

Prva Hodnja, 1992. godine, bila je spontani događaj. Bilo je to u vrijeme kad je rat bjesnio i kad se hodočasnici nisu usudivali doći u Međugorje. Skupina prijatelja Međugorja iz Europe i svijeta smatrala je da je nedopustivo da Međugorje bude zatvoreno za sve one koji žele moliti za mir.

DVA BISKUPA U MEĐUGORJU ZA OBLJETNICU

Za obljetnicu ukazanja u Međugorju su boravila dva biskupa: mons. Emilio Ognénovich, umirovljeni nadbiskup Mercedes-Lujána (Argentina) i mons. Geevarghese Divannasios Ottathengil, malankarski biskup biskupije Battery (Kerala, Indija).

Mons. Ognénovich je došao sa skupinom hodočasnika iz Argentine, a mons. Ottathengil sa skupinom hodočasnika iz Švicarske. Obojici je ovo bio već drugi boravak u Međugorju.

Hodočasnici iz raznih europskih zemalja, koje je duhovno pratio pok. mons. Pavel Hnilica, sastali su se u Anconi odakle su brodom doplovili u Split. Na brodu su slavili sv. Misu i imali cijelonoćno klanjanje. Tako su s Presvetim stigli do Humca, odakle su pješice, u molitvi, došli u Međugorje da bi proslavili obljetnicu ukazanja. Tada nisu ni slutili koliki ih hrvatski branitelji s udaljenosti prate da bi osigurali njihovu sigurnost...

Od tada se nastavio održavati večernji molitveni program u međugorskoj župnoj crkvi, koji je bio prekinut zbog ratnih opasnosti.

Od toga se dana svake godine održava Hodnja mira - hodnja obilježena radošću ali i sa snažnim pokorničkim naglaskom i molitvom za mir u svijetu.

BLAGDAN SV. JAKOVA APOSTOLA, ZAŠTITNIKA MEĐUGORSKE ŽUPE

Blagdan sv. Jakova apostola, zaštitnika međugorske župe, slavi se 25. srpnja. Župa će se za taj blagdan pripremati molitvenim trodnevljem.

KAKO DOŽIVLJAVAM(O) MEĐUGORJE (4)

mons. Eduard Peričić

Profesionalna deformacija ili želja za što konkretnijom i uvjerljivijom argumentacijom? Moj me je mentor u pripremanju doktorske disertacije stalno bombardirao pitanjima: Jeste li pročitali ovo, jeste li razmislili o tom i tom, što ste konačno zaključili? I tako gotovo pri svakom susretu. Doista, bio je ponekad i dosadan, ali - hvala mu - naučio me je da provjeravam istinitost podataka koje navodim kada pišem. I zato sam i glede Međugorja nastojao doći do sve na hrvatskom jeziku napisane literature. I stručne i one manje stručne. A preko interneta i one na stranim jezicima. Htio sam imati i što jasniju sliku i o vidiocima, jer oni su ipak glavni akteri u Gospinom planu govora i poruka ljudima današnjice.

Susreti s Vickom bili su, iako srdačni, uvijek na brzinu, jer uvijek ju je netko tražio. Jakov je bio uvijek negdje, pustite ga na miru. Ivanka posve tiha i povučena, nisam ni znao gdje stanuje. Marija više u Italiji nego u Međugorju, Ivan također često vani. A Mirjana? Hm, Mirjana? Povučena, tiha, nedohvatljiva. Ali ipak: *odvažne pomaže sreća*.

Gotovo da se više i ne sjećam kako je došlo do prvog susreta. Slijedio je nakon telefonskog razgovora - najave. I doživio sam je kao osobu tako jednostavnu, tako spontanu, tako posve običnu. Da, posve običnu. Govori smirenno, iz dubine duše. Svaka riječ tako jednostavna a tako iskrena, kako samo istina može biti jednostavna i jasna. I, zamislite, zaskočim je pitanjem: *Mirjana, gledaš Gospu, a udala si se!* A ona tako smirenno i jednostavno: *Velečasni, a zar ženidba nije sakrament?* Komentari su bili posve suvišni. Meni je bilo očito, tako očito, tako očito: Danas, kada je obitelj najviše u krizi, najviše napadnuta, potrebni su svjedoci KRŠĆANSKOGA OBITELJSKOG ŽIVOTA.

Bio sam poslije kod Mirjane s jednim studentom psihologije, bez sumnje pametnim ali, vjerujte mi, svojim pitanjima doista je gnjavator. Ne znam kako ga je Mirjana doživjela, no on je za Mirjanu kazao samo ovo: *Ona govori istinu.* Jedanput je sa mnom kod Mirjane bio jedan policijski inspektor, ona nije znala tko je i što je on. Kada smo otišli od Mirjane, on je bio apsolutno jasan: *Mirjani se ne može ne vjerovati. Toliko je jednostavna, toliko autentična!* Bio sam kod Mirjane više puta. Bio sam upućen u njezine tjeskobe, patnje, nedoumice, fizičke boli i kad ju je duša boljela, boljela. Bila je uvijek na visini. Ne, nipošto je ne mislim hvaliti. Jer uvijek je tako jednostavna, tako obična. Pročitao sam sve njezine intervjuje, i onaj najduži, za talijanski Radio Maria, i preveo ga, i ona je prijevod autorizala. Vjerujem da će ga jednom i objaviti. I čini mi se da poznajem dušu Mirjaninu, i njezinog supruga Marka i kćerku Mariju, i mladu Veroniku, i njezinu majku, brata, nevjestu...

No, kada vidite Mirjanu za vrijeme blagoslovljenih njezinih susreta s Gospom, za viđenja koja ima svakog 18. ožujka (a njih će imati dok je živa), za viđenja koja ima svakog 2. u mjesecu (osim veljače - kada je ona sama s Gospom), kada promatraće njezin ushit, njezine oči, sav izraz nje same, onda je jasno zašto se suze pokazuju na njezinom licu i u zanosu (a ona nam ne smije kazati što je Gospa tada govorila samo njoj) i one kada Gospa ode. Prvi put, jasno je, Gospa joj govoriti nešto ozbiljno, potresno; drugi put – Mirjana se svim svojim bićem osjeća ponovno na zemlji, a Gospa je otišla, Gospa tako neizmjerno draga i dobra, ode a Mirjana ne može s Njom. Koliko li sam samo puta bio prisutan na takovim ukazanjima! I promatrao Mirjanu iz neposredne blizine. Ne, to nisam u stanju tako jednostavno i jasno opisati i zato predajem riječ drugima:

Nakon kratkog pozdrava s bližnjima iz prve reda, zauzima svoje mjesto, sabire se u molitvu. I kako ona ponire u jedinstveni razgovor s nebom, tako se molitva u njoj rastvara i odsijeva u svakoj njezinoj pori. To tijelo izraz je ponizne molitve u poniznom isčekivanju. A tek lice... Ponekad zaklopi oči, a pogled više nije zagledan u svijet, njene oči su prelijepo, modre i zagledane u njenu unutrašnjost. Lice koje je odjednom postalo blaženo blago je prelio zlačani krug svjetlosti. Nježno se pridigla na koljenima i upravila svoj pogled, tijelo, ruke, cijelu sebe iznad Gospina kipa. Njene se usne pomicaju, sva njena fizička pojava predala se radosti susreta.

U čudnoj tišini uglavnom su svi molili. Hodočasnici su se tiskali vidjeti kako Mirjana razgovara s Gospom. Ni oni najbliži nisu mogli cuti njen šapat. Ovdje se odvijala stvarnost nekog drugog vremena. To nije moguće opisati negoli kao bezvremenost ili svezremenošć.

Po svemu je očevидno, a moguće je i očutjeti da Mirjana sva pripada ovom što se događa. I kao što nitko iz tolikog mnoštva ne čuje

Oko mene su ljudi svih jezika, svih rasa, svih nacionalnosti. I svi oni pjevaju zanosno i na hrvatskom jeziku - JER MALOČAS GOSPA JE S MIRJANOM GOVORILA HRVATSKI. I bio sam i sretan i ponosan.

ništa od onog što ona izgovara, tako i za nju ne postoji nitko izvana, kao da je ušla u prostor tišine i blaženog mira, a zatim oprezno, obzirno vraćena u prostor i vrijeme Međugorja. Mirjana se pognula na koljenima, sklopljenih očiju ispod kojih su klizile suze. (Glas mira 4/2001., Večernji list, specijalno izdanje za 20. obljetnicu ukazanja).

Jednostavan opis onog što se može VIDJETI I DOŽIVJETI. Koliko li sam puta bio siguran: GOSPA JE SADA OVDJE, KOJI METAR OD MENE. Neki okolo u zanosu svete Gospine prisutnosti. Neki ozbiljni, ozbiljni i potreseni. Nekima suze potokom teku niz lice. A posvuda, posvuda, neopisiva radost i mir.

I pitam se, smijem li reći da u Međugorju ništa ne doživljavam? Smijem li, smijem li kazati da oni koji se nalaze oko mene tako sretni, tako radosni, baš zato jer je ovaj čas bila tu Gospa, smijem li kazati da oni nisu doživjeli ono što se opisati ne da. Ako doista ništa ne doživljavam, zašto, zašto tako neodoljivi zov već barem pune četiri godine, zov srca i duše da budem u Međugorju kada se Gospa ukazuje? A poziv, a zov srca i duše tako je snažan, tako snažan i drag. I vraćam se sretan, doista sretan. Ne, ne mogu to opisati. Ali kad god se sjetim (ne)doživljenog, onda sam sretan i svakome bih rekao - tamo je doista Gospa prisutna, tamo je doista Bog na djelu, tamo se pune moje duhovne baterije, tamo dobivam snagu da prikupljam sve novije i sve brojnije doživljaje bezbrojnih hodočasnika - sretnih što mogu doći u Međugorje i biti posve blizu kada DOLAZI MAJKA.

Imao sam redovito sretnu mogućnost da budem u neposrednoj blizini kada Gospa razgovara s Mirjanom. A mnogi su vani. Relativno daleko. Ništa ne vide. Ne vide ni Mirjanu. Ali u momentu kada zavlada tišina, od tisuća i tisuća prisutnih bliže i dalje ne čuje se ni najmanji šum. Bio sam tako 2. svibnja i ja vani, vani, posve na kraju, a oko mene mnoštvo u savršenoj tišini. Kleče u divnoj i pobožnoj sabranosti, golim koljenima na razmravljenom ostrom šljunku. Mirni, tihi, sretni, sabrani: *Sada Mirjana razgovara s Gospom.*

A onda lagano komešanje, oni što su klečali dižu se. Nitko nikomu ne smeta. I odjednom čitavo mnoštvo ispred mene, oko mene i onih iza mene zanosno pjeva: *Zdravo, Kraljice Mira, zdravo, Majko ljubavi i Gospa, Majka moja, Kraljica Mira. O Bože, zar je danas svuda oko mene toliko mnoštvo samih Hrvata koji tako sretno za-*

nosno pjevaju Gospo Majci, Gospo Kraljici? No, kad bolje pogledah, ne, Hrvati nisu ni crni, ni tamnoputi, ni kosooki, a ni svi bijelci nisu Hrvati. Odaju ih jezici i nošnja. Oko mene su ljudi svih jezika, svih rasa, svih nacionalnosti. I svi oni pjevaju zanosno i na hrvatskom jeziku - JER MALOČAS GOSPA JE S MIRJANOM GOVORILA HRVATSKI. I bio sam i sretan i ponasan. Ne, nisam bio razočaran, jer bilo je oko mene i Hrvata. Bio sam sretan što su svi ti ljudi osjetili Majčinu prisutnost. Bio sam sretan promatrajući ih nasmiješene, vedre, vedre, vedre. Tisuće ljudi, a nikakve, baš nikakve stiske, ni najmanje nervoze, niti jednog podignutog glasa. Svi jedna majčina obitelj, OBITELJ KRALJICE MIRA.

I Gospine poruke koje nam upućuje preko Mirjane. Poruke pune ozbiljnosti, pune ljubavi, pune majčinske skrbi. Već drugu godinu gotovo svakog drugog u mjesecu. Navest ču samo tri posljednje:

Gospa je bila odlučna! Rekla je: *Danas ču vam govoriti o onome što ste zaboravili: Draga djeco! Moje ime je ljubav! To što sam među vama ovoliko mnogo vašeg vremena, je ljubav, jer me Velika Ljubav šalje. Tražim od vas isto. Tražim ljubav u obiteljima. Tražim da u svom bratu prepoznate ljubav. Samo tako, kroz ljubav, vidjet ćete lice Najveće Ljubavi. Neka vam post i molitva budu vodilja. Otvorite svoja srca ljubavi, odnosno spasenju. Hvala vam!* (2. 3. 2007.)

Draga djeco. Ne budite srca tvrda prema Božjem milosrđu koje na vas izljeva ovoliko puno vašeg vremena. U ovo posebno vrijeme molitve dozvolite mi da preobrazim vaša

srca da biste mi pomogli da moj Sin uskrse u svim srcima, a da moje srce trijumfira. Hvala vam. (Kako je rekla Mirjani, Gospa je dodala: "Vaši pastiri trebaju vaše molitve"). (2. 4. 2007.)

Draga djeco! Danas dolazim k vama s majčinskom željom da mi date svoja srca. Djeco moja, učinite to s potpunim povjerenjem i bez straha. Ja ću u vaša srca staviti moga Sina i Njegovo milosrde. Tada ćete, djeco moja, drugim očima gledati na svijet oko sebe. Vidjet ćete svoga bližnjega. Osjetit ćete njegove boli i patnje. Ne ćete okretati glavu od onih koji pate, jer moj Sin od takvih okreće glavu. Djeco, ne oklijevajte. (Gospa je blagoslovila sviju i sve nabožne predmete.) (2. 5. 2007.)

A gospodin Krešimir Šego stalno «izaziva» i potiče: *Napišite zašto stalno i tako redovito dolazite u Međugorje. Zašto ste uvijek ovdje kada Mirjana ima ukazanje? Dobro bi bilo da baš o tome nešto napišete.* A ja bih mu najradnije rekao: Zašto čovjek piye, zašto jede, zašto se odmara? Jednostavno jer ne može bez tekućine, ne može bez hrane, ne može bez odmora. E pa zašto dolazim: Ne mogu više bez izvora milosti koji tako obilno u Međugorju teku, ne mogu bez duhovne hrane koje u Međugorju ima napretek za sve koji odasvud dolaze i to toliko obilno da se ne bojim da ću otici gladan, zato jer je u Majčinom okrilju odmor najljepši.

Eto, zato dolazim. Komu to nije jasno, neka i on dođe i napit će se i nahraniti i odmoriti njegova duša i njegovo srce i to tako lijepo, ukusno i učinkovito da će doći i još jednom, i još jednom i još jednom...

MAJKA RIJEČI

fra Karlo Lovrić

U ovom broju riječ je o Gospinim ukazanjima u afričkoj zemlji Ruandi koja je u isto vrijeme proživljavala istu, sličnu ili još goru sudbinu od one koja je nas snašla prije petnaestak godina. Riječ je o maloj afričkoj zemlji u kojoj je i fra Vjekoslav Ćurić, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene, svećenik-misionar, podnio mučeničku smrt boreći se za vjeru i prava maloga afričkog čovjeka. Bio je žrtva dvaju zavađenih naroda u istoj zemlji (Tutsi i Hutu), premda se nije svrstavao ni na jednu stranu, već se borio za nedužnoga i obespravljennoga čovjeka u obadva naroda.

Osim po stravičnim ratnim događanjima o kojima su mediji vrlo šturo izvještivali, o Ruandi se procuло (nažalost vrlo skromno!) i po Gospinim ukazanjima koja se sadržajno i vremenjski podudaraju s Gospinim ukazanjima u Međugorju. Naime, u Kibehu, mjestanju u Ruandi, osam vidjelaca je tvrdilo da su vidjeli Gospu (neki i Isusal!). Gospa je i u Ruandi najavila da bi se mogle dogoditi strašne stvari, što se molitvom i žrtvom može sprječiti, ali ljudi to nisu uzeli za ozbiljno. Budući da nije bilo ni želje ni vjere, dogodile su se stravične stvari. Kad je izbio rat između dva naroda (Tutsi i Hutu), došlo je do strašnog pokolja. Dana 7. travnja 1994. ubijeno je oko 20.000 umjerenih (Tutsi i Hutu) koji su našli utočište u mjestu Gospinih ukazanja i gdje je bila podignuta spomen-kapela. Godinu dana poslije, kad su vlast preuzezeli Tutsi, započela je osveta. U Kibehu je, naime, utočište našlo na desetke tisuća ljudi iz naroda Hutu. Bio je izgrađen i veliki kamp za njih u kom se našlo oko 250.000 izbjeglica. Kad su došli Tutsi, pucali su u njih iz blizine i nikad se nije saznalo koliko su ih ubili, ali se zna da su ulice bile natopljene krvlju, kao što su to četrnaest godina ranije djeca doživjela u viđenju.

Reti koji slijede djelomično su preuzeti sa službene internetske stranice.

UKAZANJA OD 1981. DO 1985.

U ukazanju 19. kolovoza 1982. vidioci su vidjeli užasne slike, o čemu o. Gabriel

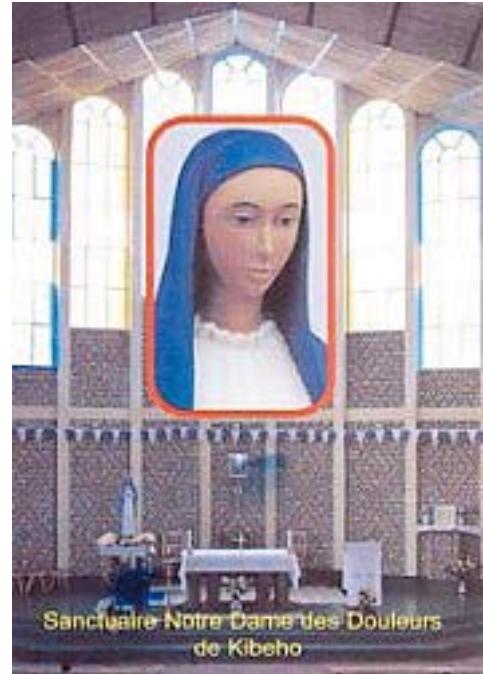
Maindron piše: «Alfonzina je vidjela kako Majka Božja plače. I druge vidjelice su plakale, cvokotale zubima i tresle se. Pale su na zemlju. Ukazanje je trajalo skoro osam sati. Vidjeli su stravične slike: rijeke krvi, ljudi koji se međusobno ubijaju, ljudske leševe koje nitko nije pokopavao, jedno stablo u vatri, jednu otvorenu provaliju, ljudska tijela bez glava».

Četrnaest godina poslije svijet je prepoznao krvavu dramu koja se dogodila u Ruandi, a koju je Gospa prorekla.

Danas Crkva prihvata samo tri vidjelice (od njih osmero!) koje su bile na početku ukazanja i smatra ih vjerodostojnjima. Riječ je o Alfonzini Mumureke (16), Nataliji Mukamazimpaka (17) i Mariji Klari Mukangango (21) koja je za vrijeme rata 1994. ubijena s mužem.

Zašto su priznate samo njih tri?

Tomu je više razloga. Kao prvo, sve što se događalo od početka ukazanja do lipnja 1982. događalo se u Kibehu. One su razlog da se počelo govoriti o Kibehu kao mjestu ukazanja i hodočašćenja. Osim toga, njih tri odgovaraju postavljenim kriterijima Cr-

kve kad je riječ o ukazanjima i privatnim objavama.

I sva ukazanja koja su se događala poslije 1983. nisu donijela ništa novoga - tako piše u službenom biskupovu izvješću. A kao vidioci nisu priznati: Emanuel Segatas-hya, Vestina Salima, Valentina Nyiramukiza, Štefanija Mukamurenzi i Agneza Kamagaju.

Sadržaj objava

Hitan poziv na pokajanje i obraćenje srdaca: «Pokajte se, pokajte se, pokajte se!». «Obratite se, dok je još vrijeme!».

Dijagnoza čudorednog stanja svijeta: «Svijet se osjeća vrlo loše». «Svijet ide u propast, upast će u provaliju, to jest, zaplivat će u nebrojenim i trajnim nevoljama». «Svijet se pobunio protiv Boga, suviše je grijeha počinio; nema ljubavi ni mira.» «Ako se ne pokajete i ne obratite svoja srca, propast ćete».

Duboka žalost Djevice Marije: vidjelice kažu da su 15. kolovoza 1982. vidjeli Gospu kako plače. Majka Riječi je vrlo ucviljena zbog nevjere i okorjelosti ljudi. Jadiku-

Početkom siječnja 1982. biskup je zamolio Alfonzinu da upita Gospu za njezino ime, kome je poruka namijenjena (Kibehu, Ruandi, Africi, cijelome svijetu) i da jasno kaže svoju poruku, da se ukazuje u ne tako kasne sate i da mjesto ukazanja bude prostrano da može primiti mnogo svijeta. Gospa je udovoljila svim biskupovim željama. U sljedećem susretu ukazala se na dvorištu ali nedaleko od prvog mjeseta ukazanja, ukazala se u tri sata poslije podne i rekla je svoje ime.

je nad našim ponašanjem koje se pokazuje u moralnom razvratu, uživanju u zlu, ne-prestanoj neposlušnosti Božjim zapovijedima.

«Vjera i nevjerojanje ići će zajedno, a da će to jedva netko primjetiti». To su neke tajanstvene riječi koje je Gospa rekla Alfonzini na početku ukazanja, s molbom da ih ponovi ljudima.

Spasenosna patnja: Ta je jedna od najvažnijih tema u povijesti ukazanja u Kibehu, osobito kod Natalije Mukamazimpaka. Gospa joj je 15. svibnja 1982. rekla:

«Nitko u nebo ne dolazi bez patnje». Ili još više: «Marijino dijete se ne odvaja od patnje». Patnja je i sredstvo ispaštanja za grijeha svijeta i sudjelovanje u patnjama Isusa i Marije za spas svijeta. Vidjelice su pozvane da ovu poruku žive na konkretan način, da privave patnju u vjeri i radosti, da se za obraćenje svijeta trape i odriču ugodnosti.

Molite bez prestanka i bez licemjerja: Ljudi ne mole, a i oni koji mole ne mole kako treba. Djevica Marija od vidjelica zahtijeva da mnogo mole za svijet te da druge nauče moliti.

Pobožnost prema Djevici Mariji: Iskreno i redovito moljenje krunice,

Krunica Sedam žalosti Blažene Dje-

vice Marije: Vidjelica Marija Klara kaže da je primila objave o ovoj krunici. Djevica voli ovu krunicu koja je nekada bila poznata a sada je pala u zaborav. Gospa želi da se ova krunica opet moli i proširi u cijeloj Crkvi. Krunica ima 7 otajstava i moli se: Vjerovanje, te Očenaš i 7 Zdravo Marija za svako otajstvo. Ali krunica Sedam žalosti nipošto ne dokida sveti ružarij - standardnu Gospinu krunicu.

Djevica želi da joj se podigne kapelica na spomen ukazanja u Kibehu.

Molite bez prestanka za Crkvu: Velike je nevolje čekaju u nadolazećim vremenima.

INTERNAT NIJE IMAO KAPELICE

Kibeho je do 1990. bio u sastavu biskupije Butare, a onda je pridružen novoj biskupiji Gikongoro. Župa Kibeho isticala se po vjerskom žaru: Od 1935., kad je ustavljena, Crkvi u Ruandi dala je mnogo svećeničkih i redovničkih zvanja. U župi su tri redovnice - učiteljice, zajedno s pet muškaraca i jednom ženom, vodile internat i školu u kojoj se 120 djevojaka spremalo za buduće tajnice u poduzeću ili za učiteljice. Te tri vidjelice bile su njihove učenice. Internat nije imao kapelice, nije se, dakle, osjećalo posebno vjersko ozračje.

KAKO SU ZAPOČELA UKAZANJA?

Sve je počelo 28. studenoga 1981. u 12.15 sati u gore spomenutom internatu. Djevojke su se nalazile u blagovalištu. Alfonzina (16 g.) je posluživala za stolom kad je čula glas: «Kćeri moja, dodij ovamo». Glas je došao iz hodnika blizu blagovališta. Alfonzina se tamo uputila i vidjela mladu ženu neusporedive ljepote:

«*Tko si?*», pitala je zapanjena, a žena je odgovorila: «*Ndi Nyina Wa Jambo*», to jest: «*Ja sam Majka Riječi*». I još dodala: «*Došla sam te ohrabriti, jer sam slušala tvoje molitve. Željela bih da i tvoje kolegice imaju više vjere, jer ne vjeruju dovoljno*».

Gospa od nje traži da joj bude u svemu na raspolaganju. Posljednjih dana studenoga 1981. Gospa se ukazivala **svaku večer poslije devet sati**.

ODI CVJETOVI BIT ĆE JAKI

Pri kraju svakog ukazanja Gospa bi od Alfonzine tražila da «*zalije uvenulo cvijeće*». Budući da je Gospina molba vrlo zanimljiva, prepričat će je podrobnije.

U ukazanju 16. siječnja 1982. Gospa je počela blagoslivljati nazoočne osobe u dvořištu internata. No, Gospa u istom ukazanju od Alfonzine traži da joj se sagradi kapelica, što će ponoviti više puta. U istom ukazanju Gospa joj je pokazala jedno po-

STOPAMA MIRA

Otajstva svjetla

*Koji je pozivao na obraćenje i
naviještao Kraljevstvo Božje*

GODINE PROLAZE

Tvoje noge doticale su ovu trudnu zemlju,
tvoj duh govorio je ljudima u prolazu,
zemlja je znala tvoju neizmjernu veličinu,
čutila da nitko dostojniji njome hodao nije,
a ljudi su uobičajeno sviđali svoje posle,
ne snalazeći se s tobom i povješće što teče.
Tek nekolicina vjerujućih, skupljena odasvud,
upijala je tvoje riječi, spuštala ih duboko u srce,
da bi zatim o njima progovorila na trgovima.
Tako su prolazile godine, gubile se prilike,
a Isus je i nadalje uporno Riječ naviještao,
govorio o Kraljevstvu Božjem što ima doći,
pozivao na obraćenje, svjetlijim pogled u život,
slušale su ga ptice, mravi, kamen, rijeke... i čudili se,
ne njemu, nego ljudima, meni negdašnjem u njima.
Zrno sam prašine, kap u moru, udisaj u zraku,
spoznao sam to idući ovim kamenitim putem,
a ipak tako sam velik, jer se otvaram tebi,
nije lako, ruke su mi pune stvari, srce bezvezarija,
korak po korak čistim dom za tvoj dolazak.
Slušao sam mnoge tvoje i polako shvaćao,
bio sam tvrde šije, previše ustreptalo dijete,
govorili su meni to moji roditelji, ali uzalud,
tek kad dotaknuh tvoju zvijezdu u svom oku,
rasplinuše se magle i zasja novi, ljepši svijet.
Mogu godine prolaziti, ja te napuštati ne ču,
kušat’ ti svojim životom ispisati lijepu pjesmu,
kakva god bila uzmi je i nasmijesi joj se,
to sam ja u svome stremljenju, moji životni časi.
Nadam se da svoje obećanje zaboraviti ne ču,
bude li tako probudi me, gurni me da zakliktam.

Miljenko Stojić

NE BOJ SE, IVANE!

fra Iko Skoko

Sveti Ivan (*hebr. johanan od jeho-han: Jahve se smiluje, grč. οὐ φενηστέλλειν. lat. Johannes*) apostol i evanđelist, rodio se oko 10. godine u Betsaidi, na obali Galilejskog mora, u imućnijoj ribarskoj obitelji Zebedeja i Salome. Isus je njega i starijeg mu brata Jakova pozvao među svoje apostole.

Taj događaj Marko opisuje ovim riječima: „Kad podje malo dalje, opazi Jakova, Zebedejeva sina, i brata mu Ivana, i njih u lađici gdje krpe mreže. Odmah ih pozva. Oni ostaviše oca svoga Zebedeja s najamnicima u lađici i podoše za njim“ (Mk 1, 19-20).

Smatra se da je Ivan bio učenik Ivana Krstitelja. Evanđelist Marko Zebedejeve je sinove prozvao „Boanerges“ (sinovi groma). Tražili su od Isusa da u slavi budu jedan s desne, a drugi s njegove lijeve strane, što je razljutilo ostale apostole (Mk 10, 35-45).

Kad je Isus išao pomoliti se na brdo Preobraženja, sa sobom je poveo Ivana, Petra i Jakova (Lk 9,28-36).

Ivan je bio učenik kojeg je Isus osobito ljubio. Stajao kod Isusova križa s Marijom i nekolicinom žena. Kad ih je Isus zapazio, svojoj majci je rekao: „Ženo, evo ti sina“, a Ivanu: „Evo ti majke“ (Iv 19,25-28).

Ivan i Petar trčali su na Isusov grob vidjeti što se dogodilo nakon što im je Ma-

rija iz Magdale kazala da je dignut kamen s groba (Iv 20, 1-10).

Propovijedao je i po Maloj Aziji.

Na vratima hrama s Petrom ozdravlja čovjeka hroma od rođenja (Dj 3, 1-10). U Samariji djeluje s Petrom. (Dj 8, 14-17). Uhvaćen je za vrijeme Domicijanova progona i prognan na otok Patmos. Umro je za cara Trajana (98.-111.) oko 100. godine, a predaja kaže da je jedini od apostola umro naravnom smrću.

Pavao za Ivana, kao i za Jakova i Petra, kaže da je bio stup prve zajednice (Gal 2,9). Njegovi su simboli knjiga i orao.

Ivan je napisao Evanđelje, tri poslanice i knjigu Otkrivenja. Za njegovo Evanđelje Origen reče početkom 3. st.: „Cvijet Biblije jesu Evanđelja, a cvijet Evanđelja jest Ivanovo Evanđelje“. Za Ivana „Bog je ljubav“.

Opisujući svoje viđenje, Ivan je napisao da je Isus na njega stavio ruku i rekao mu: „Nemoj se bojati! Ja sam Prvi i Posljednji“ (Ot 1, 17).

Sv. Ivan je bio poučljiva i hrabra osoba. Čitajući i razmišljajući nad tekstovima Svetog pisma o sv. Ivanu, možemo pratiti njegov duhovni put rasta i sazrijevanja. I nama današnjim kršćanima potrebna je hrabrost i poučljivost ako želimo duhovno rasti i sazrijevati.

GOSPINI VELEPOSLANICI

Isus je svojim učenicima dao zadaću da idu po svem svijetu i propovijedaju Radosnu vijest. Tu zadaću trebali bi izvršavati svi podjednako. To je kršćanska zadaća ali i kršćanska obveza. No, ako hoćemo nekoga izdvojiti u poslu navještanja onda su svećenici - Bogu posvećene osobe koje imaju ovlast navještanja. Svećenici po ređenju postaju radnici u vinogradu Gospodnjem. Oni su zastupnici Isusovi u Crkvi i u svijetu. Zato i jest važno imati svećenike jer tako imamo Krista prisutna među ljudima.

fra Mario Knežović

SVEĆENICI U MARIJINOJ ŠKOLI

U trenutku kad ovaj broj Glasnika mira odlazi u tisak, u Međugorju započinje međunarodni seminar za svećenike na temu „S Marijom u iščekivanju Duha Svetoga“. Predavač je prof. dr. Tomislav Ivančić. Prijavljeno je 600 svećenika sa svih kontinenata.

Budućnost bez Isusa je nemoguća. Bez svećenika gledati naprijed znači Isusu zatvoriti vrata, ne dopustiti da nam pride preko ljudi koje je ovlastio za navještanje i dijeljenje sakramenata. Krist treba ljudi, treba svećenike koji su raspoloženi postati njegovim vjesnicima u svijetu. Kao što je Marija postala Božja glasnica i nositeljica nade - to trebamo biti i mi, napose svećenici.

U Međugorje dolaze svećenici sa svih strana svijeta. Dolaze zajedno sa svojim vjernicima u ovom svetištu tražiti istinsku kršćansku poruku. Ti svećenici većnom su voditelji molitvenih zajednica u svojim zemljama, zajednica koje su izrasle na međugorskim temeljima. Tako se svećenici stavljaju u službu širenja Gospo-

nih poruka. Oni postaju Gospinim glasnicima i njezinim zastupnicima. Zanimljivo je zamjetiti da u Međugorje svećenici dolaze nenametljivo i ponizno, kao što i Marija dolazi. Mnogi od njih su ovdje dobili i svoje duhovno zvanje i sada dolaze zahvaliti Bogu za dar pozvanosti služiti Bogu na poseban način. Gotovo da nema zemlje i biskupije na svijetu da se u njoj ne nađe poneki svećenik koji je ušao u bit Međugorja. Ponekad znam takve svećenike nazvati Gospinim veleposlanicima. Gospa i Međugorje tako su po svećenicima prisutni na svakom pedjlu ove zemlje. Uistinu, Bogu je sve moguće.

U Međugorje se održava, jedanput godišnje, i duhovni susret svećenika cijelog svijeta. Oni ovdje u molitvi obnavljaju

svoja obećanja Bogu. Međugorje tako početkom srpnja postaje svećeničkom oazom.

Kad razmišljamo o svećenicima, nikako ne možemo isključiti sebe i svoju molitvu za njih. Imajući u vidu važnost svećenika, ne možemo izbjegći pitanje: Što činim da bude svetih svećenika? Molim li ponekad za svoga svećenika? To su upiti za svakoga hodočasnika koji zakorači u ovo svetište. Naime, svećenik te čeka u isповjedaonici, na oltaru, na brdimu, na predavanju... Imati prigodu za sakramente i svetu Misu nije naše pravo - to je dar s neba. Taj dar nam se posreduje po rukama svećenika. Znajmo cijeniti taj dar i u molitvenom stazu zahvaljivati Bogu za njihove živote i duhovno služenje.

MEĐUGORJE U HONG KONGU I MAKAU

U svibnju 2007. uz brojne hodočasničke skupine iz četrdesetak zemalja svijeta u Međugorju je boravila i skupina iz Hong Konga i Makaa. Hodočasnike iz tih dalekih zemalja pratio je svećenik a hodočašće su organizirale Michelle Yau Ivy (Hong Kong) i sestra Claire-Marie (Makao). S njima je razgovarala Lidija Paris.

Možete li nam nešto reći o početku hodočašćenja iz Hong Konga u Međugorje?

Michelle Yau Ivy: Sve je počelo u prosincu 2001., mojim prvim putovanjem ovamo. Došla sam za zabavu sa skupinom prijatelja iz Hong Konga. Nisam ništa očekivala, jednostavno sam htjela doći s prijateljima. Nakon tog putovanja primila sam veliki Božji blagoslov. Kad sam se vratila, moj suprug je poželio naučiti moliti krunicu i to mu se doista svidjelo. Čudila sam se. Ubrzo nakon toga, poželio je naučiti katekizam i pet mjeseci kasnije bio je kršten, i to na Veliku Gospu. Sada radi za monahe u samostanu „Gospe od radosti“ u Hong Kongu! Za mene, to je plod Medugorja. Tada sam počela razmišljati o ponovnom dolasku u Međugorje pa sam odlučila dovesti cijelu skupinu. Znala sam da ljudi žele doći, ali su se jako bojali. Pokušala sam organizirati putovanje. U Hong Kongu se govorilo da je ovdje vrlo hladno, da nema struje ni vode, da ljudi jedu samo kruh, pa su mislili da moraju sa sobom ponijeti što više hrane! Tako smo i uradili na prvom putovanju!

Što vam se dogodilo tijekom tog drugog dolaska?

Michelle Yau Ivy: Osjetila sam da me Gospa zove da joj se pridružim u njezinim planovima, da joj pomognem. Mislila sam da nisam vrijedna, da ne mogu. Imala sam svoj posao, radila sam u školi kao administrator i bilo je teško dobiti slobodne dane. Sav svoj dopust potrošila bih na Međugorje. No, Gospin poziv bio je tako snažan da nisam mogla odoljeti. Čim sam se vratila u Hong Kong, već sam razmišljala o povratku u Međugorje. Došli smo na Festival mlađih s 46 ljudi. Na svakom hodočašću vidim kako se ljudi obraćaju. Vidimo kako Gospa rješava sve probleme u skupini. Ona je

da, u župe, u škole... Mladi imaju vatu u srcima i žele nešto učiniti za Mariju. Sada snimamo CD s pjesmama za klanjanje na kineskom... da bismo doveli Međugorje u Kinu! I Božić je u Međugorju dobro iskustvo, jer smo mi u Hong Kongu veliki materijalisti. Tamo Božić znači kupovati, jesti, nabavljati, zabavljati se... Zaista je dobro iskustvo ovdje vidjeti što je doista Božić. Ove godine smo po prvi put došli u svibnju. Ima nas 39. Došli smo u svibnju jer se ovdje želimo posvetiti Mariji. Druge subote u svibnju slavimo blagdan Gospe Kineske, a 13. svibnja je Gospa Fatimska, a tu je i Majčin dan. Sve zajedno!

Je li s vama svećenik?

Michelle Yau Ivy: Skoro svaki put. Svećenik koji je sada ovdje, već je treći put u Međugorju. Duboko je dirnut Međugorjem.

Što radite između hodočašća s onima koji su bili u Međugorju ili se spremaju na dolazak?

Michelle Yau Ivy: Počeli smo se okupljati već od prvog hodočašća. Kad se vratimo, imamo redovite susrete za one koji su bili u Međugorju. U početku je to bilo jedanput mjesečno, svakog drugog u mjesecu, da bismo molili za nevjernike. Imali smo krunicu, Misu, klanjanje, isповijed, ali je bilo teško naći svećenika koji bi dolazio redovito, pa smo prekinuli jedno vrijeme, samo smo molili zajedno. Sada, već skoro tri godine,

imamo redovitu molitvenu skupinu s onima koji su bili u Međugorju. Oni se obvezuju dolaziti svaki tjedan. Molimo zajedno, razmatramo Bibliju, međugorske poruke, a mogu doći i oni koji žele nešto saznati o Međugorju. Naš cilj je zajednička molitva, da ostanemo vjerni pozivu. U Hong Kongu, gdje vlada veliki materijalizam, teško je živjeti sam u duhu Međugorja. Ljudi puno rade, od 8 ujutro do 10 navečer. Ako ćete iz ureda u 10 navečer, šef će vas možda pogledati i upitati zašto odlazite tako rano! Zajedno molimo krunicu na Gospine nakane. Primamo i ljude koji ne mogu doći u Međugorje ali žele živjeti u tom duhu. U Hong Kongu imamo četiri molitvene skupine, a u Makau tri. U Hong Kongu ima oko 30.000 katolika, a u Makau 300.000.

Sestra Claire-Marie, vi ste Francuskinja ali živate u Makau. Što tamo radite?

Sestra Claire-Marie: U Makao sam došla jer sam osjetila poziv za Kinu. Kao datum dolaska izabrala sam 24. lipnja jer sam se htjela staviti pod zaštitu Gospe Međugorske. Htjela sam da moj prvi dan u Kini bude 25. lipnja. Devedesetih godina, naš osnivač Efraim bio je u Međugorju i rekao je da je tamo doživio svoje drugo obraćenje. Nakon tog putovanja napisao je knjigu o 33-dnevnoj pripremi za posvetu Mariji. Nisam znala da ću u Kini biti povezana s Međugorjem, ali su me vrlo brzo zatražili

da pratim jednu skupinu u Međugorje. Ni sam očekivala da će brvi kontakt naše zajednice u Kini biti povezan s Međugorjem, ali Bog je tako vodio događaje. Tako sam se već svog prvog Božića u Kini pridružila skupini hodočasnika koji su pošli u Međugorje. Nakon tog hodočašća zamolili su me da nastavim. To je sada doista postalo moj život. Dolazim tripom godišnje u Međugorje, a između hodočašća pratimo molitvene skupine; držim predavanja molitvenim skupinama u Makau i u Hong Kongu. Razdaljina između Makaa i Hong Konga je samo tri sata. Fra Slavko je bio u Makau, to je bio velik događaj. Katedrala je bila preplena.

Koja je razlika između Hong Konga i Makaa?

Sestra Claire-Marie: U Hong Kongu ima više protestanata jer je to bio britanski protektorat, a Makao je više katolički jer je bio pod Portugalcima. Crkva u Hong Kongu je pod jakim utjecajem protestanata, vrlo otvorena i dinamična, a u Makau je više tradicionalna. Makao je pred deset godina bio posvećen Gospu. U Katoličkoj Crkvi u Makau vidi se utjecaj Marijin. Osjeća se.

Michelle Yau Ivy: Makao nazivaju i azijskim Rimom. Svi misionari koji su išli u Kinu najprije su se zaustavili u Makau. Hong Kong i Makao bile su posebne administrativne jedinice, ali su nedavno vraćene

ne Kini. Potpisani su ugovori između Kine i Portugalja, i Kine i Velike Britanije, prema kojima je određeno razdoblje prilagođavanja od 50 godina između Kine i Hong Konga odnosno Makaa.

Širite li knjige i međugorske poruke na kineskom jeziku?

Michelle Yau Ivy: Novosti se šire usmeno. Ne pravimo nikakvu promidžbu po časopisima. Onima koji su s nama došli na hodočašće kažemo: ako ste vidjeli plodove, govorite o njima. Naše molitvene skupine rastu s našim hodočasniciма. Većinu su pozvali oni koji su već bili. Što se knjiga na kineskom tiče, imamo Poruke. Od drugih knjiga imamo samo knjigu Wayne Weiblea i knjigu sestre Emanuel. Imamo i web stranicu.

Možete li nam nešto reći o razlici između Kine i Hong Konga odnosno Makaa?

Michelle Yau Ivy: Hong Kong je izravno međunarodno mjesto. Korijeni su nam u kineskoj kulturi ali izobrazba nam je zapadnjačka, najviše zahvaljujući misionarima. Kinezima u Kini je vrlo teško razumjeti zapadnjake... ali rekla bih da je njihova vjera skoro snažnija od vjere onih u Hong Kongu i Makau. Oni mnogo mole, vrlo su sabrani. Mi smo dinamičniji, u doticaju s protestantima i karizmatičima. Otkad se otvorila kineska granica prema Hong Kongu i Makau, mnogi dolaze ovamo da bi otkrili kasino i slično, no imaju mogućnost otkriti i druge stvari... Prošlog mjeseca 450.000 ljudi je došlo iz Kine u Hong Kong i Makao. Vrata su sada otvorena.

Ovdje u Međugorju vaša će se skupina posvetiti Mariji?

Michelle Yau Ivy: Trebamo njezinu pomoć za širenje njezine poruke prema Kini. Međugorje je nastavak Fatime, a u Fatimi je tražila posvetu svijeta njezinom Bezgrješnom Srcu. Mi ne možemo dosegnuti Kinu od tamo, zato donosimo Kinu ovamo, i Gospa može učiniti čuda za tu zemlju. Dolazimo ovamo i molimo Mariju da takne srca u Kini.

S. Claire-Marie: Posvetu obavljamo ovde u Međugorju u ime svih onih koji se nisu posvetili. Posvećujemo cijelu zemlju Gospu Kineskoj. Gospa Fatimska je najavila kraj komunizma... zato smo odlučili obaviti tu posvetu ove godine, na 90. obljetnicu Fatime. Ako svatko od nas obavi tu posvetu u ime onih koji žive u Kini, mislim da će to Gospa iskoristiti. Ona će to znati koristiti. Marija je doista naša Majka.

MORALNO STANJE ŽUPLJANA

Može se načelno reći da je međugorski svijet redovito bio pobožan i odan svećenicima. Teško su i neki utjecaji sa strane, ili pak odlasci u svijet, mogli znatnije utjecati na dobrotu i pobožnost naroda. Ipak, u staro je vrijeme bilo nekih neshvatljivih mana, od kojih svakako na prvo mjesto valja staviti međuseoske razmirice i svađe, nerijetko i tučnjave. Svećenici su ustrajno radili na tome da se ta mana iskorijeni.

fra Robert Jolić

Pobožnost i život puka

Prvi dokument iz kojega možemo, barem dijelom, iščitati moralno i duhovno stanje međugorskih župljana potječe iz 1916. godine. Župnik fra Ciprijan Brkić piše kako je taj narod uglavnom dobar, ali da je „rat mnoge i previše iskvario, osobito mužku mladež“. Ipak, nije bilo nezakonite djece. Župnik kao veliki napredak naglašava da sada nema bitaka kod crkve (a kako bi i bilo kad je većina muškaraca bila u ratu!). Prije je, kako su mu ljudi pričali, bilo grozno: „Tisuće su misa propuštene zbog bitaka; valjda su stotine tisuća grieha – inih - s toga pale.“ I državne su se vlasti uključile u suzbijanje toga poroka, ali nije bilo velike koristi. Piše da je za svoga župnikovanja u Treći red sv. Franje primio 50 osoba. Za vrijeme rata skupljani su prilozi, uglavnom u naturi, za hrvatske ratnike na bojištima, a u selima je već počela vladati glad. I fra David Nevišić piše 1919. da je rat dijelom pokvario ljude, osobito mladež i one koji su bili na bojištima daleko od kuće. „Karakter župljana u glavnom je dobar, osobito stariji svjet pokazuje naklonost pobožnosti i poštovanju svećenika, što se o mladeži - osobito onim koji su u ratu služili - nemože reći.“ Nastavlja kako je nastojao iskorijeniti neke loše običaje, ali da je za to potrebno puno vremena. Više je nego zanimljiva njegova primjedba kako roditelji i posve maloj djeci daju piti vino, što ih čini nerazvijenima: „Djeca su općenito slabo razvijena; dapače opaža se, da su ženska djeca razvijenija nego mužka. Uzrok bi imao biti rano uživanje alkohola, kojega roditelji iz neke nerazložne ljubavi prema djeci rano podaju. Ovu sam manu već nekoliko puta stavio roditeljem na srce.“

Isti je župnik zabilježio neke slučajevne lošeg ponašanja u 1920. godini, a kao osobito težak slučaj navodi dvostruko čedo-

morstvo jedne djevojke s Vionice. Ipak nastavlja kako je „narod općenito vrlo dobar, a to se ima zahvaliti: marljivosti u radu, podpunom pomanjkanju krčama, udaljenosti od varošica i gradova, a donekle i radu i zauzimanju župnika. Župljeni vrše svoje kršćanske dužnosti. Rietko je, a moguće toga nejma ni jednog, koji nebi barem jednom u godini ovršio godišnju isповijed i pričest. Služba božja vrlo se dobro pojava. Ženske, a osobito udate najsavjesnije izvršuju kršćanske dužnosti, a neke vrše tu dužnost duhom prvih kršćana. Osobito se to opaža kod trećoredkinja. Zajednička molitva po kućama savjestno se obavlja.“

Fra Urban Barišić želio je početkom 1922., nakon svog dolaska u župu, upoznati život župljana. Njegova su zapažanja veoma zanimljiva - poglavito danas nakon 80 godina, kad se način života stubokom izmijenio. „Narod uopće živi dosta primitivno, i ako mnogi imaju dosta lijepo zidane kuće. Ležaj i namještaj kućni je prilično slab sa zdravstvenog gledišta. Gotovo njedna obitelj nema kreveta za spavanje, pa ni bogatiji i inače vrlo razboriti i pametni ljudi. Narod živi još zadružno. Glavni i gotovo iznimni rad je o vinovoj lozi i duhanu. Općenito narod živi prilično imućstveno. Neima ni jednoga, koji se bavi prosjačnjem, kao glavnim vrelom života.“ Što se tiče morala: „U čudorednom pogledu narod stoji prilično visoko. Vjerski su mu osjećaju vrlo duboki. Stariji je svijet dobar i pobožan, dok je kod mlađarije rat i druge društvene prilike učinio prilično osjetljiv trag. (...) Opaža se duboko poštovanje i povjerenje i pouzdanje u svećenike franjevce. Usput sam kúpio duhan i vidio sam, da to narod s veseljem daje.“ Prikupljanje duhana spadalo je u glavne izvore prihoda jednoga župnika u krajevima u kojima se živjelo od duhana - kao što je to bilo u Međugorju. To je spadalo u pobir ili redovinu.

Novosti u duhovnom životu župe

Čini se da je tek župnik fra B. Smoljan godine 1932. započeo sa svibanjskom i listopadskom pobožnosti Blaženoj Djevici Mariji: u svibnju je obavljana pobožnost BDM, a u listopadu je moljena sv. Krunica. Godine 1931. (8. prosinca) prvi put u povijesti župe održana je zajednička Prva pričest za djecu. Pričestilo se 96 djece. Do tada je to župnik činio pojedinačno, ili za manje skupine djece. Nakon Mise župnik je počastio djecu zajutarkom, a fotograf ih je snimio. „Roditeljima se ova svečanost vanredno

„U čudorednom pogledu narod stoji prilično visoko. Vjerski su mu osjećaju vrlo duboki. Stariji je svijet dobar i pobožan, dok je kod mlađarije rat i druge društvene prilike učinio prilično osjetljiv trag. (...)"

dopala i dobar utisak učinila.“ Međugorčani su rado pjevali, za razliku od brojnih hercegovačkih župa. Čini se da je crkveno pjevanje povezano s osnutkom nabožnih društava u župi. Zanimljivo je svakako da je uvježbani seoski zbor još 1932. godine, na Cvjetnicu i na Veliki petak, pjevao Muku Isusovu, što je u većini seoskih župa nepoznana sve do danas! Štovanje jaslica u Međugorju potječe iz 1934. godine. Jaslice je nabavio župnik fra B. Smoljan u Ljubljani. Postavio ih je na oltaru sv. Ante. Zbor je pred jaslicama pjevao božićne pjesme.

Nije na odmet navesti i što se čitalo 1937. godine. Pokrenut je iznova franjevački mjesecišnik *Kršćanska obitelj*, što su mnogi župljani lijepo pozdravili i pretplatili se na časopis. Raspačano je i stotinjak komada *Svetla sv. Jeronima i Blaženog Nikole Tavelića*. Devetorica pretplatnika naručila su i dobila 9 knjiga u izdanju Društva sv. Jeronima. Čitaju se razne novine, a osobito se prate izvještaji sa španjolskog ratišta objavljeni u *Hrvatskoj straži*. Župnik je osobito nastojao oko širenja časopisa *Život s Crkvom*, koji je imao 25 stalnih pretplatnika. Ipak, naglašava župnik fra Paško Martinac, sve bi to moglo biti i puno bolje.

Doček biskupa 1919. godine

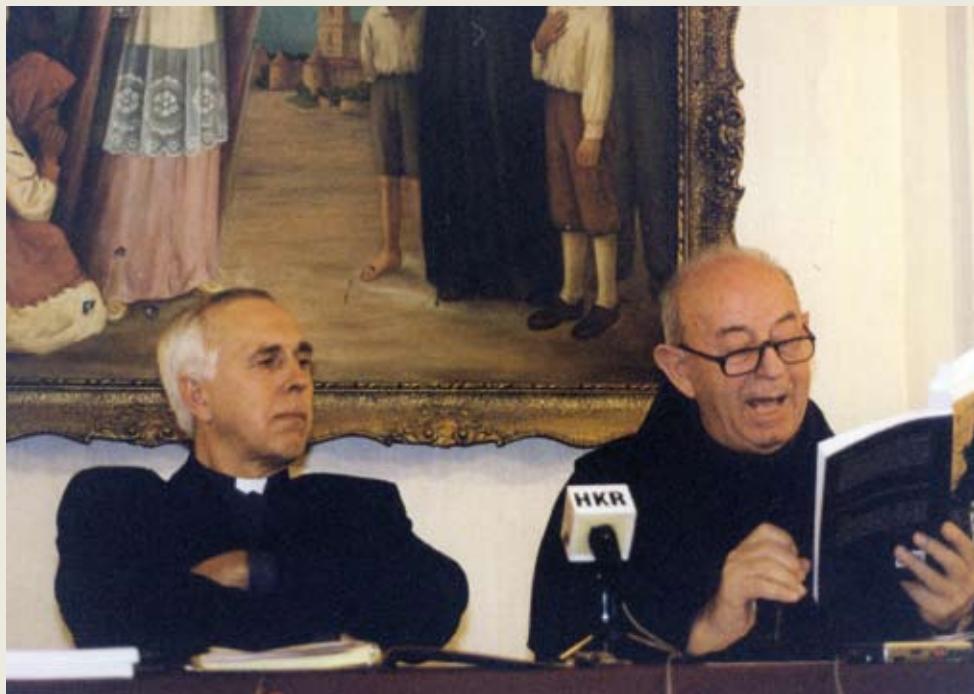
Možda je zanimljivo navesti kako se nekada dočekivalo biskupa kad bi dolazio u pastoralni pohod jednoj župi. Ovdje donosim izvještaj o pohodu biskupa fra Alojzija Mišića župi Međugorje 1919. godine. U župu je stigao 24. listopada, u pratnji tajnika fra Dane Briševca i savjetnika fra Jerke Borasa. Do granice župe Studenaca, iz koje je došao, ispratili su ga Studenčani, a na granici dočekali međugorski župljeni sa župnikom fra Davidom Nevistićem. Župnik je biskupa „u ime svoje i svojih župljana pozdravio dobrodošlicom, na koji je pozdrav biskup odgovorio oduljim govorom. Pred crkvom je presvjetlog dočekala velika množina naroda, kojima je on upravio nekoliko riečih i podileo pastirski blagoslov.“ Sutradan je biskup podijelio sakrament krizme djeci kojih je bilo oko 400. Drugog dana u 10 sati ujutro „opet u pratnji končnika i pješaka odpratili smo presvjetlog do-

na među ove župe. Ovdje ga je župnik u ime župljana ponovno pozdravio, na što je biskup odgovorio i upozorio narod na slogan, te da svoju vjeru i svoje hrvatstvo uvijek ističu. U svom govoru istaknuo je, da su Međugorčani, jer su bili složni napravili krasnu crkvu i kapelu. Podielivši narodu blagoslov, biskup je sa pratnjom odputovao dalje u Gradničku župu.“

Misije i hodočašća

U ljetopisu su sačuvana izvješća s dvojnih misija održanih u župi Međugorje, i to oboje nakon Drugoga svjetskog rata. Prvi put misije su održane 1963. godine, prilikom 70. obljetnice osnutka župe (1892.-1962.). Predvodili su ih isusovci o. Petar Bulat i o. Zvonko Majić, a trajale su od 14. do 22. srpnja 1963. Zabilježeno je kako je narod za čitavo vrijeme misija „grnio sa svih strana na propovijedi, konferencije, staleške instrukcije, projekcije slika iz života Isusova i Marije Goreti“. Bilo je mnoštvo isповijedi, a pomagali su okolini svećenici, a jedan dan i biskup dr. Petar Čule sa svojim tajnikom don Markom Perićem. „Prema sudu svećenstva i naroda misije su izvanredno uspjele. Vidni su se plodovi iskazali u vjerskom životu vjernika ove, a i okolnih župa.“ Drugi su put misije održane šest i pol godina kasnije, 26.-31. siječnja 1970. Propovijedali su hercegovački franjevci fra Rufin Šilić, fra Leonardo Oreč, fra Ljudevit Rupčić, fra Vladimir Kozina te bosanski fra Vitoimir Slugić. U prvim danima posjet nije bio obećavajući, a onda je stalno rastao, da bi na kraju došli i oni koji su veoma rijetko pohađali crkvu: bilo je i preko 1000 nazočnih u pojedinim danima. Ukupno je nazočilo oko 7830 osoba u svim danima, a isповjedilo se 1800 osoba. „Sve u sve му, kako je to bio potpuno novi koncilski način misija, uspjeh je velik.“

Ljetopisci su zabilježili i velika hodočašća, u kojima su sudjelovali i međugorski župljeni: veliko hrvatsko hodočašće u Rim 1967. godine; hodočašće u Rim na proglašenje svetim bl. Nikole Tavelića u lipnju 1970.; hodočašće Brotnjaka na Široki Brje 1971. i 1975. godine.

>> nastavak sa str 13.

cijeli život salezijanske obitelji i mi ispovijedamo u našim Konstitucijama da je don Bosca „Duh Sveti podigao da bi pridonio spasenju mlađih“. A poruke nekako najčešće dođu do mene preko valova Radiopostaje «Mir» Međugorje koju rado slušam u vožnji.

Poruke me nekako uvijek dodirnu, daju mi poticaja i nadahnuća za mnoga pitanja. Ne mogu ostati indiferentan, uvijek mi osnaže moj svećeničko-redovnički put na kojem već jesam, oživljuju ono što zna zaspati u redovničko-svećeničkom pozivu, zovu me na uvijek veće i korjenito evanđeosko zalaganje u poslanju koje sam izabrao. Pomažu mi, jednom riječju, dublje shvaćati ono božansko, makar samo kao „otajstvo“ koje se ne uspijeva protumačiti.

Bili ste, još u djetinjstvu, ali i kasnije, prijatelj fra Slavka Barbarića. Je li Vas iznenadilo što se fra Slavko svim srcem stavio u službu širenja Gospine poruke i rada s hodočasnicima i što Vam je to govorilo?

Uz fra Slavka me veže toliko toga. Zajednički obiteljski korijeni - Dodoše dva brata Barbarića u Dragičinu..., tako nekako počinje priča o povijesti našeg roda, prije nekoliko stoljeća. Veže nas zajedničko djetinjstvo, životni izbor... Trebalo bi samo oživjeti „šapat sjećanja“ ili odviti film vlastitih životnih iskustava, proći raskrižjima ranoga, srednjeg i kasnijeg djetinjstva, odnosno mladosti. Do danas ostadoše i ostat će zauvijek neki tragovi

- rekao bi pjesnik - u „šapatu sjećanja“. Bio nam je svima uzor ne samo u učenju, nego i u ponašanju. I to posvuda - na ulici, u školi, u crkvi... Njegova mirnoća, staloženost, sigurnost, optimizam, smisao za šalu... pobuđivali su u nama poštovanje prema njemu. On je stariji od mene godinu dana, rođeni smo i odrastali u vrijeme kad se uz svijeću ili lampu petrolejku učilo i pisalo zadaće uz listanje duhana. Tamo, rekao bi pjesnik, gdje „kamen gleda nepomično u sunce“ i gdje „cvrčak ljeti ne prestaje pivati“, gdje...

Nije me iznenadilo njegovo opredjeljenje za Gospu i hodočasnike. Za njega sa sigurnošću mogu reći da je od ranog djetinjstva išao naprijed s Bogom i krunicom u ruci. Njegova riječ, njegov nasmiješeni pozdrav pri susretima od malena su mi bili nekako osobiti. Od kada znam za sebe, znam i za njega. Zajedno smo po prašini prpali. Uvijek mi je bilo pomalo žao što i kasnije nismo više i češće mogli biti zajedno. Bio je poseban. Svevišnji ga je obdario velikim darovima.

Vidjevši ga u Međugorju i drugdje, u „gužvi“, često bih mu samo izdaleka mahnuo (nekad ni to da mu ne smetam) u znak pozdrava. Prije smrti bio je s dečkima iz Cenacola u Žepču. Održao je pet susreta s mladima, s djecom i roditeljima u jednom danu. Njegov odlazak svjedoči da su i smrt i život u Gospodnjoj ruci. Vjerujem da mu je njegov život, koji je kao apostol ljubavi i mira nesebično trošio, zalog vječnog živo-

ta u Bogu, a smrt tako jedinstvena i znakovita, upravo na gori na koju se gotovo svakodnevno godinama uspinjao, ispod križa kojeg je svjedočkim životom častio.

Meni je njegovo opredjeljenje za Međugorje govorilo da je razumio više od ostalih o čemu se radi.

S fra Slavkom ste ostali prijatelj sve do njegove smrti. Njegov grob u međugorskom groblju Kovačicai posjećuje veliki broj hodočasnika, može se kazati da u svako doba dana kraj njega netko moli, skupine, pojedinci. Čime je on zasluzio toliko poštovanje i ljubav?

To se svaki put i osobno osvijedočim kad navratim, pa i u kasnim noćnim satima. Fra Slavkov grob je „okupiran“ danonoćno. Rječit je to govor. Duboko sam uvjeren da će on još snažnije progovoriti. On se na tolike načine nesebično darivao. Ono što je Bog njemu darivao, fra Slavko je nesebično darivao onima koje mu je Bog slao. Nije se študio... Ljudi - hodočasnici su to prepoznali. Njegove žrtvane prolaze Bog je blagoslovio i blagoslovila i nakon smrti.

Uskoro će 7 godina otkako je prešao s onu stranu „modre rijeke“, otkako je uplovio u spašenu konačnu budućnost i primakao se Prijestolju Božjem, a za mene je tako živ. I kad dođem u Međugorje, ne mogu se oteti dojmu da će mi se odneka da javiti, da će se pojaviti iz crkve, isповjedaonice, župne kuće...

Što biste, na kraju ovoga razgovora, mogli reći o utjecajima međugorskih događanja na Crkvu i svijet?

Tko bi to mogao izmjeriti? Taj utjecaj je nemjerljiv. Planetaran je. Gdje god dođem, kad ljudi saznaju odakle sam, Međugorje odmah postaje temom razgovora. S mnogo pitanja i potpitana, zanimanja...

Prošlo je više od četvrt stoljeća od početaka ovoga planetarnog fenomena. Tokli bogotražitelji ovoga planeta u Međugorju su našli mir, započeli iznova novim životom, ostavili tolike terete života u ispunjedi. Ljudi s raznih strana, pritisnuti životom, grijehom, zbiljama koje tište dušu, i kad iskuse zahvat Neba u svoj život, osjete obraćenje i dožive preobrazbu života...

Plodovi, učinci su očiti, neporecivi. Tu dotičemo temeljni kriterij vrjednovanja sličnih pojava, tj. privatnih objava. Međugorje se u zemljovidnu kartu upisalo neizbrisivo. A tko je to mogao slutiti, planirati na početku događanja?

nastavak sa str 32.

✉ Ije cvijeća. Povela je Alfonzinu na šetnju kroz polje tako da je mogla i sama dotaknuti neke vrste cvijeća. Bili su krasni cvjetovi raznih boja, ali je bilo i uvenulih.

Gospa joj reče: «Ovi cvjetovi bit će jaki i vrlo lijepi ako ih zaliješ vodom».

Ljudi koji su bili u dvorištu za vrijeme ukazanja sjećaju se kako je Alfonzina išla kroz narod i doticala sad jednu sad drugu glavu (bez sumnje da označi zloču grijeha, uspješnost utjecanja Gospi i obraćenje).

Početkom siječnja 1982. biskup je zamolio Alfonzini da upita Gospu za njezino ime, kome je poruka namijenjena (Kibehu, Rundi, Africi, cijelome svijetu?) i da jasno kaže svoju poruku, da se ukazuje u ne tako kasne sate i da mjesto ukazanja bude prostrano da može primiti mnogo svijeta. Gospa je uđovoljila svim biskupovim željama. U sljedećem susretu ukazala se na dvorištu nedaleko od prvog mjesta ukazanja, ukazala se u tri sata poslije podne i rekla je svoje ime. Rekla je da je došla saopćiti poruku obraćenja (molitvom i isповijedi, životom obnovljenim Božjom Riječi, djelima ljubavi, pravde...) i da je ona **Majka Riječi** - da je se ne zamjeni s drugim majkama: **Onaj kojega je ona dojila je Bog.**

KAKO SU REAGIRALE DRUGE DJEVOJKE U INTERNATU?

Mislile su da je Alfonzina oboljela i da je žrtva halucinacije. Počeli su joj se rugati i nitko ozbiljno nije uzimao to što je pričala, zbog čega je mnogo trpjela. Molila je Gospu da se ukaže i drugim djevojkama kako bi i one mogle vjerovati. Gospa je uđovoljila njezinoj želji - uvečer 12. siječnja ukazala se Nataliji Mukamazimpaka, što nije bilo dovoljno da prestane sumnja. Alfonzina je molila Gospu da se ukaže i drugim djevojkama. I opet joj je Gospa izšla ususret: 2. ožujka 1982. ukazala se i Mariji Klari Mukangango, što je bilo odlučujuće. Marija

Klara je bila najtvrdoglavija i zbog svoje dobi utjecala na ponašanje drugih djevojaka u internatu pa kad je ona ispričala da je vidjela Gospu, sve su druge popustile. I od toga trenutka u internatu se posvetila pažnja tom fenomenu.

TRAJANJE UKAZANJA

Ukazanja su trajala od kraja studenoga

vidjelice. Moglo se vidjeti i veliku hostiju ali i sunce koje je plesalo poput kugle, što se ponovilo barem pet puta.

Ponašanje vidjelica

Neke su uz liječničku pratnju postile 8, 14 ili 15 dana: nisu ništa ni jele ni pile. Usprkos svemu, određene funkcije u organizmu djelovale su normalno. U dva dana vraćala bi im se tjelesna težina.

PRIVATNO SVJEDOČANSTVO

Što kaže mjesni biskup, kako se on ponašao?

«Najprije, nisam se pojavljivao na mjestu ukazanja. Nisam želio da se kaže kako sam to unaprijed prihvatio. Ali je zato nebo bdjelo nad ovim da mi je sada sve jasno.

Jedna vidjelica je imala dva puta ukazanja u mom uredu, jedanput Isusa, a drugi put Marije. Bio sam svjedokom prisutnosti jedne životinje (leoparda) poslane kao kušnja vidjelici da je zgrabi za vrijeme molitve...

Ja ne sumnjam da je ono što se dogodilo u Kibehu nadnaravno. Poruka je autentična i tiče se cijelog svijeta» - izjavio je u pisanim dokumentima mons. Jean Baptiste GAHAMANYI, biskup u miru biskupije Butare, Rim, 14. rujna 1997.

Već od 15. kolovoza 1988. moglo se javno hodočastiti u Kibeho.

A mons. Augustin MISAGO, biskup GI-KONGORA, potvrđio je ova ukazanja autentičnim na svetkovinu svetih apostola Petra i Pavla 2001. za vrijeme svečane svete Mise u stolnoj crkvi u nazročnosti svih katoličkih biskupa Ruande, apostolskog nuncija, te brojnih svećenika, redovnika i redovnica i puka Božjega.

1981. do 15. kolovoza 1983. Svako ukazanje je trajalo 3 - 4 sata. Nijedna vidjelica nije trpjela iako je padala na zemlju ili je bila dulje vrijeme izložena suncu otvorenih očiju.

Fenomeni

Padala je kiša za vrijeme jednoga ili drugoga ukazanja. Mnoštvo je pokislo, ali ne i

Uredništvo zahvaljuje čitateljima koji za *Glasnik mira* šalju svoje priloge - svjedočanstva, pjesme, priče, opise doživljaja s hodočašća u Međugorje. Istodobno se mnogima ispričavamo što nismo u mogućnosti, poradi nedostatka prostora, objaviti njihove rade. Naravno, pozivamo vas da i dalje šaljete svoje priloge i prijedloge, kako bismo bili što otvoreniji i vama na usluzi.

MEĐUGORSKA UKAZIVANJA

Ukazanja u Međugorju, dragom Bogu hvala, otvorile cijelom svijetu put do raja.

Majka nas uči:
Mir i ljubav neka svjetom zavlada, da ne bude ratova i jada.

Majka nas ne ostavlja, samo nas opominje:
Molite se i postite, ja sam s vama.

Hvala Gospe, majko mila, kad si nam se objavila. Ti nas štiti u nevolji, hrvatski te narod voli.

Filip Marijanović

MEĐUGORJE

Ima samo jedno mjesto na ovom našem planetu... gdje svi ljudi s čežnjom hrle gdje ih silna zelja vuče hladan kamen da zagrade...

Međugorje... hercegovačko ozračje... ti širiš svoje svjetlosne grane na sve strane... širom svijeta ovog našeg malog i ranjenog planeta...

I Korejci, Nijemci i Indijanci... I svi ljudi kod tebe su kao doma.

Angelina Barun

NA SMIRAJU DANA

Evo me opet u pohode k Tebi, o Majko sveta, večernjice rana, da dušu svoju u srce Ti stavim, i s Tobom molim na smiraju dana.

Preda Te nosim sve plodove rada i k Tebi dižem, Zvijezdo, svoje oči. Pa dok se tama oko mene spušta, ko rijeka mir se iz Tebe mi toči.

Lice je Tvoje ko pahulja meko i tiho pjeva ozareno rajem. Osjećam, zanos u meni se budi: za Bogom čeznem, za vječitim majem.

s. Mariangela Žigrić

UDRUGA SVETA ZEMLJA

88260 Čitluk, Kralja Tomislava bb,

E-mail: mika@svetazemlja.com

Tel.: +387 36 642 540;

Faks: +387 36 643 711;

GSM: +387 63 324 323

internetskoj stranici: www.svetazemlja.com ili na gore navedene telefone i e-mail. Bit će nam veliko zadovoljstvo pomoći vam da postanete hodočasnik Svetе zemlje.

Fra Miljenko Mika Stojić, povjerenik za Svetu zemlju u Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji Uznesenja Blažene Djevice Marije.

Program hodočašća

1. DAN: 24. 9. Čitluk - Dubrovnik - Tel Aviv. Polazak iz Čitluka oko podne.

2. DAN: 25. 9. Tel Aviv - Haifa - Tabor - Galilejsko jezero - Nazaret - Haifa. Brdo Karmel, špilja sv. Ilije Proroka.

3. DAN: 26. 9. Nazaret - Kana - Tabgha - Kafarnaum - Yardenit

Tabgha - mjesto umnoženja kruha. Yardenit - mjesto gdje se vrši obnova krsnih zavjeta na rijeci Jordanu.

4. DAN: 27. 9. Nazaret - Kumran - Jerihon - Mrtvo more - Jeruzalem

Kumran - mjesto gdje su pronađeni stara zavjetni tekstovi sačuvani u čupovima.

5. DAN: 28. 9. Jeruzalem - Maslinska gora - Sion - Cenacolo - Via dolorosa

6. DAN: 29. 9. Jeruzalem - Betlehem - Ein Karim - Lazarov grob

7. DAN: 30. 9. Jeruzalem - Yad Vashem - Zid plača - maketa Jeruzalema

8. DAN: 1. 10. Jeruzalem - Jaffa - Tel Aviv - Dubrovnik - Čitluk

Cijena aranžmana: 1595 KM (818 eura) po osobi u dvokrevetnoj sobi. Doplata za jednokrevetnu sobu 340 KM.

**Sve o događajima u Međugorju
i odjecima u svijetu i Katoličkoj
Crkvi čitajte u novom
mjesečniku - Glasniku mira.
Čitajte i preporučite drugima
Glasnik mira, mjesečnik
informativnog centra "Mir"
Međugorje.
Surađujte u Glasniku mira,
pišite nam o svojim iskustvima.
Preplatite se na Glasnik mira.
Godišnja pretplata (12 brojeva):
30 KM/120 Kn**

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Krunica
	- U došaču, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskrsnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
19 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Križni put uz Križevac
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 19 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

9 771840141000